

1. Asudə vaxt nə cür hesablanır?
 - Asudə vaxt =Sutkalıq vaxt-(İş vaxtı-İstehlak vaxtı)
 - Asudə vaxt =Sutkalıq vaxt+İş vaxtı+İstehlak vaxtı
 - ✓ Asudə vaxt =Sutkalıq vaxt-(İş vaxtı+İstehlak vaxtı)
 - Asudə vaxt =Sutkalıq vaxt+(İş vaxtı-İstehlak vaxtı)
 - Asudə vaxt =Sutkalıq vaxt-İş vaxtı+İstehlak vaxtı
2. Bazarda baş verən proseslərin ən sadə və ən mühümü hansılardır?
 - ✓ əmtəələrin alqı-satqı əməliyyatları
 - fiziki və hüquqi şəxslərlə hesablaşmalar
 - əmtəələr və xidmətlər üzrə hesablaşmalar
 - malların daşınması əməliyyatları
 - xidmətlərin göstərilməsi üzrə əməliyyatlar
3. Xalis milli məhsuldan bütün dolayı vergiləri çıxdıqdan sonra yerdə qalan hissəsi necə adlanır?
 - ✓ milli gəlir
 - mənfəət
 - mal dövriyyəsi
 - məcmu məhsul
 - ümumdaxili məhsul
4. Kənddən kənar fermer-kəndli ticarətinin hansı növləri vardır?
 - kənddən kənar digər istehlakçılara mal satışı
 - kənddən kənar digər istehsalçılara mal satışı
 - ✓ fermer-kəndli ticarəti, kənd təsərrüfatı məhsullarının komissiyon ticarəti
 - xarici ölkələrin mal satışı
 - şəhərdən kənara mal satışı
5. Fermer-kəndli ticarəti hansı bazarları əhatə edir?
 - kənd və şəhər bazarlarını
 - ərzaq və qeyri-ərzaq malları bazarını
 - fermerlər arasındakı alqı-satqı əməliyyatlarını
 - kəndlərarası bazarı
 - ✓ kənddaxili və kənddən kənar bazar
6. Fermer-kəndli bazarı hansı bazardır ?
 - örtülü
 - qapalı
 - ✓ qeyri-mütəşəkkil
 - mütəşəkkil
 - azad
7. Tədavül sferası müəssisələrinin iqtisadiyatı kursunun öyrənilməsi metodunun ümumi cəhəti nədir?
 - ✓ dialektik müddəaların əsas götürülməsidir
 - tədavül dairəsinə olan münasibətlərdir
 - qarşılıqlı əlaqələr məcmuudur
 - istehsala qarşı münasibətlər sistemidir
 - iqtisadi münasibətlərin məcmuudur
8. Tədavül sferası müəssisələrinin iqtisadiyatı kursunun öyrənilməsinin metodoloji əsası nədir

- ✓ dialektik metod və iqtisadi nəzəriyyədir
- iqtisadi idarəetmə metodlarıdır
- azad bazar nəzəriyyəsidir
- bazar iqtisadiyyatı nəzəriyyəsidir
- marksist nəzəriyyəsidir

9. Tədavül sferası müəssisələrinin iqtisadiyyatı kursunun predmeti nədir

- mal satışına təsir edən amillərdən
- təkrar istehsal prosesindən ibarətdir
- alıcı-satıcı arasındakı münasibətləri öyrənmək
- ✓ tədavül dairəsində iqtisadi münasibətlərin və onların inkişafı qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi
- mal tədavülünü həyata keçirməkdən

10. Ticarətin iqtisadi-sosial mahiyyətini ilk dəfə kim şərh etmişdir?

- D.Rikardo
- S.Şumpeter
- ✓ R.Kantilyon
- I.Sey
- D.Mill

11. Kənddaxili fermer-kəndli ticarətinin hansı növləri vardır

- şəhər, rayon və kəndlərarası mal satışı
- ✓ fermerlərarası, fermerlərlə kəndlilər arasındakı, kəndlilər arasındakı ticarət
- ölkə daxili və ölkədən kənar mal satışı
- topdan və pərakəndəsatış ticarəti
- dövlət ticarəti, kooperativ ticarəti

12. Bazarın quruluşu necədir?

- sadədir
- qarışıqdır
- örtülüdür
- açıqdır
- ✓ mürəkkəbdir

13. Malların sahəvi mənsubiyyətinə görə hansı bazarlar mövcuddur

- milli bazar, inkişaf etmiş ölkələrin bazarı
- ✓ neft bazarı, maşın bazarı, mal-qara bazarı, ət bazarı
- ayrı-ayrı regionların bazarı
- beynəlxalq bazar, xarici ölkələrin bazarı
- alıcı bazarı, satıcı bazarı

14. Fermer-kəndli ticarəti neçə növ bazarı əhatə edir?

- ✓ 2
- 4
- 5
- 3
- 1

15. Kənd təsərrüfatı məhsulları hansı bazarlarda realizə edilir?

- açıq və örtülü bazarda
- inkişaf etmiş və ya formalaşan bazarda
- əmtəələr və xidmətlər bazarında
- ✓ mütəşəkkil və qeyri-mütəşəkkil bazarda

- topdansatış və pərakəndəsatış bazarlarında

16. İnhisar nədir?

- ✓ istehsal və kapitalın təmərküzləşməsi və mərkəzləşməsi
- əmtəələrin istehsalı və satışının sərbəstliyi
- kapitalın sərbəst hərəkəti və istifadəsi
- sərbəst rəqabət, azad ticarət
- azad ticarətə yol verilməsi

17. Bazarın meydana gəlməsi nə ilə əlaqədardır

- ✓ iri ictimai əmək bölgüsünün və əmtəə təsərrüfatının meydana gəlməsi ilə
- quldarlıq cəmiyyətinin meydana gəlməsi ilə
- pulun meydana gəlməsi
- iri təsərrüfat quruculuğunun meydana gəlməsi ilə əlaqədardır
- ibtidai icma quruluşunun dağılması ilə

18. Bazara anlayış verin.

- ✓ bazar məhsul istehsalçıları ilə istehlakçılar arasında iqtisadi münasibətləri xarakterizə edir
- bazar istehsal olunan nemətlərin sərbəst ekvivalent mübadiləsidir
- bazar mübadilə kateqoriyasıdır
- bazar alqı-satqı prosesində adamlar arasında iqtisadi əlaqələr formasıdır
- bazar mübadilə dairəsində daim təkrarlanan alqı-satqı aktlarının məcmuudur

19. Malların satılma yerlərindən istehlakçılara çatdırılması funksiyasına hansı əməliyyatlar daxildir

- ✓ malların yüklənməsi, daşınması, saxlanması, yenidən işlənilməsi, qablaşdırılması
- tələbin öyrənilməsi, satışı, istehlakçıların seçilməsi
- tələbin növləri, çeşid quruluşu, qiyməti, alıcıların seçilməsi
- malların saxlanması, daşınması, satışı
- malların yüklənməsi, satışı, pullu xidmətlərin göstərilməsi və yenidən işlənilməsi

20. Dəyərlərin formasının dəyişilməsinə hansı əməliyyatlar daxildir

- ✓ malın alqı-satqısı, bank əməliyyatları, uçotun aparılması
- malların satışa hazırlanması
- malın yenidən emalı
- malların istehlakçılara çatdırılması
- malın saxlanması

21. Dəyərin formasının dəyişilməsi nə cür xarakter daşıyır?

- ✓ qeyri-məhsuldar
- üzvi
- qarşılıqlı
- məhsuldar
- ikili

22. Ticarətin funksiyaları hansılardır

- ✓ dəyərlərin formasının dəyişilməsi, malların son istehlakçılara çatdırılması
- mal satmaq və pullu xidmətlər göstərmək
- daxili və xarici mal göndərənlər arasında əlaqə saxlamaq
- alıcıların tələbini öyrənmək və ödəmək
- malların satılması və satın alınması

23. Ticarətin neçə funksiyası vardır?

- ✓ 2
- 4
- 5
- 6
- 3

24. Ticarətə hansı mövqedən baxılır

- təkrar istehsalın bir fazası kimi
- ✓ pullu mal mübadiləsi forması və iqtisadiyyatın bir sahəsi kimi
- hüquqi və fiziki şəxslər arasında fəaliyyət sahəsi kimi
- fiziki şəxslərin özləri arasındakı münasibətlər sistemi kimi
- alqı-satqı aktlarının məcmuu kimi

25. Ticarətin mahiyyətini izah et

- ✓ hər cür əmək məhsullarının və ticarət xidmətlərinin pullu mübadiləsinin inkişaf etmiş formasıdır
- alqı-satqı aktlarının məcmuudur
- mal satışı prosesidir
- mal alışı prosesidir
- malların alınması və satılması prosesinin məcmuudur

26. Mübadilə nə zaman meydana gəlmişdir?

- ✓ insan cəmiyyətinin ilk pillələrində
- kapitalizm dövründə
- XVI əsrdə
- XV əsrdə
- ibtidai icma dövründə

27. Ticarət nədir?

- ✓ pullu mübadilənin inkişaf etmiş ən yüksək formasıdır
- istehlakçılara xidmət edən bir sahədir
- sosial-iqtisadi münasibətlərdir
- alıcı-satıcı münasibətləridir
- alqı-satqı əməliyyatlarının məcmuudur

28. Bazar mexanizminin üsülləri hansılardır

- ✓ tələb, təklif və qiymət
- bütün ticarət fəaliyyəti prosesləri
- tələb və tədiyyə qabiliyyətli tələbin qarşılıqlı əlaqəsi
- mal təklifi və pul mübadiləsi
- malların mili mübadiləsi

29. Azad bazar nədir?

- ✓ azad bazarda tərəf-müqabillər arasında ticarət sazişləri bağlanarkən məhdudiyyətlər olmur
- azad bazarlarda kontragentlər hec bir hüquqi statusa malik olmurlar
- azad bazarlarda tərəf-müqabillərdən biri ticarət sazişləri bağlanarkən daha sərbəst olur
- azad bazarlarda tələb və təklif xarakterinə və səviyyəsinə görə tarazlaşdırılır
- azad bazarlarda kontragentlər müxtəlif mallar üzrə müxtəlif xüsusi çəkiyə malik olurlar

30. Təyinatına görə mallar necə təsnifləşdirilir

- ✓ şəxsi istehlak və istehsal təyinatlı mallar
- şəxsi istehlak malları, passiv tələbat malları
- istehsal təyinatlı mallar, standart mallar
- şəxsi istehlak malları, gündəlik tələbat malları

- standart və nadir mallar

31. Ticarətin predmeti nədir?

- ✓ mal
- xidmət
- alıcı
- satıcı
- qiymət

32. Ticarət fəaliyyətinin əsas vəzifəsi nədir?

- ✓ alıcı ehtiyaclarını öyrənmək
- daha çox mənfəət əldə etmək
- daha çox alıcı razılığı əldə etmək
- əmtəəni pula, pulu əmtəəyə çevirmək
- daha çox mal satmaq

33. Ticarət iqtisadiyyatının öyrənilməsinin xüsusi metodları hansılardır?

- ✓ ticarətdə baş verən kəmiyyət və keyfiyyət dəyişikliklərinin öyrənilməsi
- iqtisadi münasibətlərin məcmuu
- iqtisadi metod
- təşkilati metod
- hadisələrin baş vermə səbəblərini öyrənmək

34. Tədavül sferası müəssisələrinin iqtisadiyatı kursunun öyrənilməsi metodunun ümumi cəhəti nədir

- ✓ dialektik müddəaların əsas götürülməsidir
- istehsala qarşı münasibətlər sistemidir
- qarşılıqlı əlaqələr məcmuudur
- tədavül dairəsinə olan münasibətlərdir
- iqtisadi münasibətlərin məcmuudur

35. Tədavül sferası müəssisələrinin iqtisadiyatı kursunun öyrənilməsinin metodoloji əsası nədir

- ✓ dialektik metod və iqtisadi nəzəriyyədir
- bazar iqtisadiyyatı nəzəriyyəsidir
- azad bazar nəzəriyyəsidir
- iqtisadi idarəetmə metodlarıdır
- marksist nəzəriyyəsidir

36. Tədavül sferası müəssisələrinin iqtisadiyatı kursunun predmeti nədir

- ✓ tədavül dairəsində iqtisadi münasibətlərin və onların inkişafı qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi
- mal tədavülünü həyata keçirməkdən
- təkrar istehsal prosesindən ibarətdir
- mal satışına təsir edən amillərdən
- 66
- alıcı-satıcı arasındakı münasibətləri öyrənmək

37. İqtisadiyyatda ticarətin rolunu izah et

- ✓ istehsal ilə istehlak arasında əlaqləndirici həlqədir, ölkənin pul tədavülü, maliyyə və kredit sistemi arasında əlaqə yaradır və s.
- mal satışını həyata keçirir
- ölkədə mal ehtiyatlarının yaradılmasında və mal satışının fasiləsizliyinin təmin edilməsində iştirak edir
- malların tadarükünü, təchizatını və yerdilişini həyata keçirir
- malların istehsalının həcmi artırır və onun satışını həyata keçirir

38. Firmanın fəaliyyətinə təsir edən xarici mühitin doğurduğu iqtisadi amilə nələr daxildir?

- ✓ bazarların inkişaf səviyyəsi, ölkənin maliyyə, pul-kredit və vergi siyasəti, rəqabətin dərəcəsi, gəlirlərin bölgüsünün xarakteri və s.
- ticarət müəssisəsinin fəaliyyəti xarakterizə olunur
- təsərrüfat hüququnun inkişaf səviyyəsi, dövlətin sahibkarlığa münasibəti, sahibkarlığın müdafiəsi üçün qanunvericilik aktlarının mövcudluğu və s.
- firmanın yerləşdiyi regionun iqlim şəraiti, əmək qabiliyyətli əhəlinin sayı, onların cins-yaş tərkibi və s. ölkə sənayesinin, elm və texnikasının inkişaf səviyyəsi, tətbiq olunan texnoloji istehsal üsulunun mükəmməllik dərəcəsi
- ölkədaxili siyasi sabitlik, dövlətlə cəmiyyətin qarşılıqlı münasibətləri

39. Hansı inhisarçı birliklər istehsal sahəsində müstəqilliyə malik olurlar ?

- konsernlər
- pullar.
- ✓ sindikatlar
- kartellər
- trestlər

40. Kartellərin yaradılmasında əsas məqsəd nədən ibarətdir?

- qiymətlərin artırılması .
- mənfəət normasının artması.
- ✓ rəqabətin məhdudlaşdırılması
- İnhisar gəliri əldə etmək.
- kartel üzvləri arasında ideya və yeniliklərin mübadiləsi

41. Mülkiyyət xarakterinə görə firmalar bölünür:

- ✓ xüsusi, kooperativ, dövlət
- xüsusi kooperativ, ticarət
- xüsusi kooperativ SC
- xüsusi, kooperativ, MMC
- xüsusi, kooperativ, dövlət, müştərək

42. Sahibkarlar Birliyi firmadan ne ilə fərqlənir?

- ✓ Sahibkarlar Birliyi tərkibinə daxil olan sahibkarların maraqlarını qoruyur
- Sahibkarlar Birliyi firmalardan çox mənfəət əldə edir.
- Heç bir fərqi yoxdur
- Sahibkarlar Birliyi bazarı blok etmək üçün yaradılır
- Sahibkarlar Birliyi hüquqi şəxsdir, firmalar isə yox

43. Aşağıdakılardan hansı firmanın fəaliyyətinə təsir edən xarici mühitin doğurduğu amillərə aid deyil

- sosial-mədəni amillər
- texnoloji amillər
- ✓ psixoloji amillər
- hüquqi amillər
- təbii demoqrafik amillər

44. Sindikat nədir?

- ✓ yekcins məhsullar istehsal edən bir neçə müəssisənin birliyi olub, istehsalın maddi şərtləri üzərində iştirakçıların mülkiyyəti saxlanılır. İstehsal olunmuş məhsul ümumi orqan tərəfindən reallaşdırılır.
- nəhəng bir iqtisadi layihəni reallaşdırmaq üçün müəssisə və təşkilatların müqaviləyə əsaslanan müvəqqəti birliyi
- istehsal rəqabət qabiliyyətini və səmərəliliyini yüksəltmək ..., elmi-texniki tərəqqini sürətləndirmək, investisiya layihələri və proqramlarını birgə həyata keçirmək məqsədi ilə qrup iştirakçılarının maddi və maliyyə ehtiyatlarını müqavilə əsasında birləşməsidir
- müəyyən məqsədə çatmaq üçün iqtisadi cəhətdən müstəqil müəssisə, təkilat və fiziki şəxslərin birliyi, ittifaqıdır
- iqtisadi təyinatı, konstruksiyası və hazırlanma texnologiyasına görə həmcins məhsul istehsal edən müəssisələrin ittifaqıdır

45. Müəssisənin hüquqi şəxs kimi xüsusiyyətlərinə aid deyil,

- ✓ müəssisənin bağladığı əqdlərə görə yaranan öhdəlik onun rəhbərinin şəxsi öhdəliklərinə çevrilir
- müəssisə, iştirakçılarının tərkibindən asılı olmayaraq, prinsipcə, müddətsiz mövcud olur
- müəssisə öz öhdəliklərinə görə müstəqil məsuliyyət daşıyır.
- müəssisə, iştirakçılarının mülkiyyətindən fərqli olan, xüsusiləşmiş mülkiyyətə malik olur;
- müəssisə, müstəqil iradəyə malik olur;

46. Nizamnamə kapitalının (fondunun) həcmi:

- Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir
- dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra müəyyən edilir
- ✓ müəssisə yaradılarkən müəyyən edilir
- müəssisə fəaliyyət göstərərkən onun rəhbərliyi tərəfindən müəyyən edilir
- vergi orqanı tərəfindən müəyyən edilir

47. İmtiyazlı səhmlər səhmdar cəmiyyətin Nizamnamə kapitalının:

- 75 faizindən az ola bilməz
- hədd yoxdur
- ✓ 25 faizindən çox ola bilməz
- 100 faizini təşkil etməlidir
- 50 faizindən çox olmalıdır

48. Adi səhmlər səhmdar cəmiyyətin Nizamnamə kapitalının:

- 100 faizini təşkil etməlidir
- 50 faizindən çox ola bilməz
- ✓ 75 faizindən az ola bilməz
- hədd yoxdur
- 25 faizindən çox ola bilməz

49. Firmanın təşkilati-hüquqi formalarına daxildir

- ✓ məhdud məsuliyyətli müəssisə və səhmdar cəmiyyət
- dövlət müəssisəsi və xarici müəssisə
- özəl müəssisə və müştərək müəssisə
- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələri
- kiçik, orta və iri müəssisələr

50. Assosiasiya nədir?

- ✓ müəyyən məqsədə çatmaq üçün iqtisadi cəhətdən müstəqil müəssisə, təşkilat və fiziki şəxslərin birliyi, ittifaqıdır
- konkret və həm də miqyasına görə nəhəng bir iqtisadi layihəni reallaşdırmaq üçün müəssisə və təşkilatların müqaviləyə əsaslanan müvəqqəti birliyi
- istehsal rəqabət qabiliyyətini və səmərəliliyini yüksəltmək, elmi-texniki tərəqqini sürətləndirmək, investisiya layihələri və proqramlarını birgə həyata keçirmək məqsədi ilə qrup iştirakçılarının maddi və maliyyə ehtiyatlarını müqavilə əsasında birləşməsi
- məqsədi iştirakçılar (tərəflər) arasında satış və xammal tədarükü sahəsindəki rəqabəti azaltmaq və bazarlara nəzarət yolu ilə inhisar mənfəəti əldə etməkdir
- iqtisadi təyinatı, konstruksiyası və hazırlanma texnologiyasına görə həmcins məhsul istehsal edən müəssisələrin ittifaqıdır

51. Aşağıdakılardan hansı sahibkarlığın təşkilati-iqtisadi formalarına aid deyil?

- ✓ maliyyə-istehsal qrupları
- sindikat
- konsorsium
- kartel
- assosiasiya

52. Müəyyən edilmiş qaydada qeydiyyatdan keçərək ticarət fəaliyyəti ilə məşğul olan hüquqi şəxs və ya fərdi sahibkar necə adlanır?

- ✓ ticarət subyekti

- konqlerant
- biznecmen
- kommersant
- ticarət obyektı

53. Konkret bir müəssisənin səhmlərinin sahibi onun...

- ✓ mülkiyyətçisidir
- rəhbəridir
- şərikidir
- debitorudur
- kreditorudur

54. Səhmdar cəmiyyətinin bir səhminin sahibi onun

- ✓ şərikidir
- mülkiyyətçisidir
- rəhbəridir
- debitorudur
- kreditorudur

55. Öz ölkəsinin istehsalçıları və topdansaş tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb yerli topdansaş və pərakəndə satış tacirlərinə, sənaye istehsalçılarına satan firmalar 0203

- ✓ ticarət firmalarıdır
- vasitəçi firmalardır
- idxalatçı firmalardır
- broker firmalardır
- istehsal firmalarıdır

56. 60-cı illərdə ABŞ-da yaradılmış olan və bir-biri ilə əlaqəsi olmayan müəssisələrin iri kampaniyalar tərəfindən udulması yolu ilə yaradılması necə adlanır? 0203

- sindikalar
- oliqarxlar
- ✓ konqlomeratlar
- inhisarlar
- monopolistlər

57. Ticarət potensialı deyərək nə başa düşülür?

- əsas və dövriyyə fondlarından effektiv istifadə edilməsidir
- alıcılara mədəni xidmət göstərilməsi şəraitidir
- ✓ tələbatının dəyişməsinə uyğun sürətdə satışa mal çıxarmaq və onu yüksək səviyyədə realizə etmək iqtidarı və imkanlarının məcmu
- müəyyən trixi dövrdə bütövlükdə ticarət aparatının , ayrılıqda firma və müəssisə kollektivinin birgə əməyi
- müəyyən dövr- zaman kəsiyində bazara çıxarılan mal çeşidlərinin məcmu

58. Ticarət hansı iqtisadi vasitələri əks etdirir

- iqtisadi münasibətlərin məcmuudur
- ✓ öz ölkəsi daxilində dünya ölkələri arasında iqtisadi əlaqələri inkişaf etdirmək üçün iqtisadi vasitədir
- malların seçilməsi, daşınması, çeşidlərə ayrılması üsuludur
- iqtisadi kateqoriyalar, metodlar və üsullar həyata keçirən vasitədir
- alqı-satqı prosesinin həyata keçirilməsi vasitəsidir

59. İstehlak təyinatlı mallar bazarnın tərkibi ibarətdir

- ✓ şəxsi istehlak üçün mal alan istehlakçılardan
- sonradan satmaq üçün mal alan şirkətlərdən
- bütün cavablar doğrudur

- istehlak təyinatlı mallar istehsal edən firmalardan
- şəxsi istifadələri üçün mal alan insanlardan

60. Bazar infrastrukturunu nədir?

- bazarın normal fəaliyyət göstərməsinə xidmət edən auksionlar, torqlar, birjalar
- bazarın normal fəaliyyət göstərməsinə xidmət edən topdan ticarət, pərakəndə ticarət
- ✓ bazarın normal fəaliyyət göstərməsinə xidmət edən bazar subyektləri və təşkilati-hüquqi formalar
- bazarın normal fəaliyyət göstərməsinə xidmət edən xidmət müəssisələri, təşkilatlar, idarələr sistemi
- bazarın normal fəaliyyət göstərməsinə xidmət edən xidmət auksionları, fermer təsərrüfatı

61. Ticarət vasitəsilə reallaşır

- iqtisadi münasibətlər
- alqı-satqı münasibətləri
- iqtisadi əlaqələr
- ✓ bütün iqtisadi kateqoriyalar, iqtisadi əlaqələr
- dəyərlərin reallaşması

62. Bazar nədir

- ✓ bütün cavablar doğrudur
- mövcud alıcılarla potensial alıcıların məcmusu
- istehlakçılarla istehsalçıların görüşüdür
- tələblə-təklifin qarşılıqlı münasibətləri
- alqı-satqı aktlarının məcmusu

63. Aşağıdakılardan hansı gündəlik tələbat mallarına tələbi xarakterizə edir?

- ✓ satıcıların əlavə məsləhətlərinə ehtiyac duyulmur
- böyük məbləğli pul hesabına əldə edilir
- əhali tələbatını qismən ödəyir
- tədiyyə qabiliyyətli tələbdir
- xüsusi mağazalar şəbəkəsi tərəfindən paylaşıdırılır

64. Örtülü bazar nədir?

- ✓ şirkətdaxili mal bazarıdır
- tənzimlənən bazardır
- şirkətlərarası bazardır
- respublikadaxili bazardır
- məhdudiyyətli bazardır

65. Ticarətin infrastrukturunu nədir?

- ✓ fəaliyyətdə olan sahəyə xidmət göstərən müəssisə və sahələrin toplusudur
- ticarətin əlaqədə olduğu sahələrin qarşılıqlı əlaqəsidir
- tələb, təklif və qiymətin birgə fəaliyyətidir
- mallar, xidmətlərin məcmuudur
- bazarın elementlərinin məcmuudur

66. Sahə xarakterinə görə hansı bazarlar mövcuddur

- ✓ kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı, maşın bazarı, tikinti malları bazarı
- ayrı-ayrı regionların bazarı
- şəhər, rayon, kənd bazarı
- azad bazar, tənzimlənən bazar, inhisarçı bazar
- respublika, şəhər, rayon bazarı

67. Bazarın strukturu nədir?

- ✓ bazar elementlərinin qarşılıqlı əlaqəsinin ifadəsi
- bazarda tələbin həcmi və quruluşudur
- təklifin həcmi və quruluşudur
- qiymətlərin dəyişilməsi imkanındır
- bazarın həcmi və quruluşunun ifadəsi

68. Azad rəqabətə yol verilməməsi, məhdudlaşdırılması və aradan qaldırılmasına əsaslanan fəaliyyət nə cür adlanır?

- ✓ monopoliya
- oliqopoliya
- oliqopsoniya
- azad rəqabət
- monopsoniya

69. İnhisarçılıq nədir?

- ✓ azad rəqabətə yol verilməməsi, məhdudlaşdırılması və aradan qaldırılmasına əsaslanan fəaliyyət
- bazarda istehlakçıların tələbinin öyrənilməsi və ödənilməsinə yönəldilən fəaliyyət
- qiymətlərin sərbəstləşdirilməsi
- istehsalın fasiləsizliyinin təmin edilməsi
- sərbəst bazara yol verilməsi, azad ticarət və onun daha da genişləndirilməsi üçün tədbirlər sistemi

70. Bazar iqtisadiyyatının ən zəif cəhəti nədir?

- ✓ inhisarçılıq
- sərbəst bazar
- inhisar
- rəqabət
- azad rəqabət

71. Bazarın quruluşunun neçə tipi mövcuddur

- 7
- ✓ 4
- 5
- 6
- 8

72. Alqı-satqı predmetlərinin xarakterinə görə hansı bazarlar vardır?

- ✓ mallar və xidmətlər bazarı, kapital bazarı, işçi qüvvəsi bazarı və s.
- azad bazar, tənzimlənən bazar
- örtülü bazar, açıq bazar, azad bazar
- alıcı bazarı, satıcı bazarı, tənzimlənən bazar və s.
- meyvə-tərəvəz bazarı, bitgi yağları bazarı və s.

73. Milli hüdudlarına görə hansı bazarlar mövcuddur

- ✓ Azərbaycan respublikasının milli bazarı, Gürcüstanın sitrus meyvələri bazarı
- neft bazarı, kimya məhsulları bazarı və s.
- ayrı-ayrı regionların bazarı
- istehlak malları bazarı, kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı
- Quba rayonu bazarı, Lənkəran rayonu bazarı və s.

74. Beynəlxalq mal mübadiləsi sferasına görə hansı bazarlar vardır?

- ✓ dünya taxıl bazarı, dünya neft bazarı,
- çay bazarı, taxıl bazarı, avtomobil bazarı və s.
- milli bazar, xarici ölkə bazarı

- taxıl bazarı, pul bazarı, işçi qüvvəsi bazarı
- işçi qüvvəsi bazarı, qiymətli kağızlar bazarı

75. Alqı-satqı obyektinə və onun əhatə etdiyi hədudlara görə hansı bazarlar daxildir?

- ✓ Azərbaycanın neft bazarı, Yaponiyanın məişət elektron texnikası bazarı və s.
- kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı, sənaye malları bazarı və s.
- istehsal vasitələri bazarı, istehlak malları bazarı
- Çay bazarı, limon bazarı, meyvə-tərəvəz bazarı
- neft bazarı, pambıq bazarı, ayaqqabı bazarı

76. Bazar mexanizmini hansı elementlər təşkil edir?

- ✓ tələb, təklif və qiymətin qarşılıqlı əlaqəsi
- istehsalçılar, ətraf mühit, əhalinin alıcılıq qabiliyyəti
- mənfəət, əsas fondlar, kredit
- gəlir, xərclər və mənfəət
- istehlakçılar qrupu

77. Bazarın sadə və mühüm tərkib hissələri hansılardır

- ✓ əmtəələrin alqı-satqı əməliyyatları
- malların həcmi və quruluşu
- mal və pul
- fiziki və hüquqi şəxslər
- mallar və xidmətlər

78. Əmtəələrin təsnifatı aşağıdakı kimi fərqləndirilir

- ✓ bütün cavablar doğrudur
- istifadə müddətinə görə
- istehsal olunması üsuluna görə
- istehlak təyinatına görə
- təyinatına görə

79. Ticarət şəbəkəsinin inkişafına təsir göstərən iqtisadi amilləri göstər

- ✓ əmtəə istehsalı, nəqliyyat, mənzil tikintisi, pərakəndə mal dövriyyəsinin həcmi
- bazarda rəqəbat mühiti, müəssisələrdə düzgün idarəetmə
- əhalinin pul gəlirlərinin həcmi, istehlak tələbi, bazarın sosial-mədəni mühiti
- kütləvi işlə müəssisələrinin, yeyinti sənayesinin və ərzaq malları ticarətinin inkişafı
- sənaye təyinatlı məhsul istehsalı, malların qiyməti

80. Ticarət kompaniyasının inkişaf strategiyası hansı istiqamətlərdə həyata keçirilir?

- ✓ bazara daxil olmaq, bazarı genişləndirmək, yeni ticarət formalarını inkişaf etdirmək və diversifikasiya
- müxtəlif mallar tədarük etmək
- müxtəlif mallar daşımaq
- çoxlu mal ehtiyatı saxlamaq
- istehsalı inkişaf etdirmək

81. Əmək bölgüsü nədir?

- ✓ hər bir bəşər cəmiyyətinin inkişafı prosesində əmək prosesində əmək fəaliyyətinin keyfiyyətə fərqliliyidir
- əmək fəaliyyətinin ixtisaslaşması və cəmiyyətdə məhsuldar qüvvələrin inkişaf səviyyəsidir
- əmək bölgüsü həm istehsalın, həm də istehlakın ixtisaslaşmasıdır
- milli məhsuldar qüvvələrin mütəmadi artması əmək bölgüsüdür
- hər bir bəşər cəmiyyətinin inkişafı prosesində əmək prosesində əmək fəaliyyətinin kəmiyyətə fərqliliyidir

82.

Əhali tələbinin öyrənilməsi, malverənlərdən malların alınması, onların qəbulu, saxlanması, ticarət şəbəkəsinin təchiz edilməsi və hesablama –maliyyə əməliyyatları ticarət müəssisəsinin hansı funksiyasına daxildir

✓

ticarət-operativ

 - idarəetmə-planlaşdırma
 - dəyərlərin formasının dəyişilməsi
 - malların son istehlakçıya çatdırılması
 - təsərrüfat xidməti

83.

Bazar iqtisadiyyatı ölkələrində pərakəndə ticarət hansı formada fəaliyyət göstərir

✓

fərdi mülkiyyətçi

 - ticarət təşkilatları
 - ticarət firmaları
 - birgə müəssisələr
 - ticarət birlikləri

84.

İstehsal hansı təsərrüfat dairəsini əhatə edir?

- ticarət-istehsal-bölgü
 - istehsal-mübadilə prosesi-ticarət
 - mübadilə –bölgü-ticarət
 - istehsal prosesi-mübadilə-istehlakçı

✓

ticarət-istehsal prosesi-ticarət

85.

Pul tədavülü nədir?

✓

ödəniş və tədiyyə vasitəsi olan pulların tədavül sferasında fasiləsiz hərəkəti

 - nağd pul tədavülü
 - tədavül sferasında milli gəlirin bölüşdürülməsi
 - təkrar istehsal prosesində əmtəə tədavülünün fasiləsizliyi
 - məmləkətdaxili şəxsi istehlak şeyləri tədavülü

86.

Məcmu daxili məhsul nədir?

✓

il ərzində istehsal olunan son hazır məhsulun və xidmətlərin məcmuudur

 - malların istehsal müəssisələrindən ticarət müəssisələrinə göndərilməsi zamanı yaranan məsrəflərin məcmuudur
 - ölkə daxilində əmtəə tədvülünün xarakterizə edən əsas göstəricidir
 - milli gəlirin bir hissəsidir
 - il ərzində ticarət və kütləvi iaşə müəssisələri tərəfindən satılan malların məmuudur

87.

Müasir ticarətin predmeti nədir?

✓

bütün əmək məhsullarının alqı-satqısı

 - alıcı və satıcılarla münasibət
 - alıcıların hüquqlarının qorunması
 - xidmət sferasında tarazlığın qorunmasıdır
 - əmək məhsullarının bir hissəsi olan şəxsi istehlak əşyaları

88.

Satıcı və alıcının qarşılıqlı münasibətlərinin xarakterinə görə bazarlar neçə cür olur?

✓

azad bazar, örtülü bazar, tənzimlənmiş bazar, tənzimlənməmiş bazar

 - satıcı bazarı, alıcı bazarı, inhisarçı bazar, tənzimlənen bazar, tənzimlənməyən bazar
 - inhisarçı bazarı, tələb bazarı, təklif bazarı, örtülü bazar
 - tələb bazarı, təklif bazarı, qapanmış bazar, açıq bazar
 - tələb bazarı, təklif bazarı, örtülü bazar, tənzimlənen bazar, tənzimlənməyən bazar

89.

Malların satılma yerlərindən istehlakçılara çatdırılması funksiyası necə həyata keçirilir?

- ✓ malın dəyəri ilə birlikdə istehlak dəyəri də realizə edilir, mülkiyyətçilik forması dəyişilir, malların ekvivalent dəyərinə uyğun bölgüsü baş verir
- malların satılma yerlərində istehlakçılara mal satışı və alıcı tələbinin öyrənilməsi prosesləri həyata keçirilir
- malların satışı və pullu xidmətlər göstərilir
- malların satışa hazırlanması, uçotun aparılması həyata keçirilir
- istehsal vasitələri və istehlak şeylərinin satışı həyata keçirilir bank əməliyyatları, uçotun aparılması prosesi baş verir

90. Ticarət vasitəsilə dəyərlərin forması necə dəyişir

- ✓ ictimai zəruri məsrəflər ödənilir, izafi dəyər əmələ gəlir
- istehlakçıların axını artır
- pulun hərəkəti sürətlənir
- əhalinin alıcılıq qabiliyyəti artır
- məhsulun təkrar istehsal prosesi sürətlənir

91. Ticarətin infrastrukturuna daxil deyildir

- ✓ mal, pul və xidmətlər
- ticarət və kütləvi iaşə müəssisələri
- topdansa satış müəssisələri
- nəqliyyat və banklar
- anbarlar, soyuducular

92. Bazar iqtisadiyyatının subyektlərini göstər

- ✓ ev təsərrüfatları, müəssisələr, banklar, dövlət
- satıcılar, dövlət, kənd təsərrüfatı müəssisələri
- firmalar, alıcılar, satıcılar və banklar
- mallar, işçi qüvvəsi, kapital və s.
- alıcılar, ev təsərrüfatı, savıcılar

93. Bazarın quruluşunun tipləri hansılardır

- ✓ təkmil rəqabət, inhisar rəqabəti, oliqopoliya, xalis inhisar
- alıcı, satıcı, malgöndərənlər
- işçi qüvvəsi, kapital, əmək
- əmək, torpaq, kapital, qiymət
- mal, pul, xidmətlər

94. Bazarın mövcud olmasını şərtləndirən amillər hansılardır

- ✓ ictimai əmək bölgüsü, xüsusi mülkiyyətin mövcud olması, ixtisaslaşma
- məhsul istehsalının həcmi və quruluşu
- müəssisələr və onların bölmələri
- resursların mövcudluğu
- alıcı və satıcıların mövcud olması

95. Bazarın obyektiv zəruriliyini şərtləndirən amillərə daxildir

- ✓ mülkiyyət formalarının müxtəlifliyi
- əmtəə istehsalının həcmi
- pullu mal mübadiləsi
- istehsalın çeşid quruluşu
- cəmiyyətin inkişafı

96. istehsal olunma üsuluna görə mallar necə təsnifləşdirilir

- ✓ standart mallar və nadir mallar
- istehsal təyinatlı mallar, standart mallar
- şəxsi istehlak malları, gündəlik tələbat malları

- şəxsi istehlak və istehsal təyinatlı mallar
- şəxsi istehlak malları, passiv tələbat malları

97. Dempinq nədir?

- ticarət siyasətinin tarif metodu olaraq ixrac qiymətlərinin normal qiymətlərdən aşağı səviyyəyə salınması yolu ilə əmtəələrin xarici bazarlara ixracının dəstəklənməsini nəzərdə tutur
- ticarət siyasətinin gizli qeyri-tarif metodu olaraq ixrac qiymətlərinin normal qiymətlərdən yuxarı qaldırılması yolu ilə əmtəələrin xarici bazarlara ixracının dəstəklənməsini nəzərdə tutur
- ✓ ticarət siyasətinin maliyyə qeyri-tarif metodu olaraq ixrac qiymətlərinin normal qiymətlərdən aşağı səviyyəyə salınması yolu ilə əmtəələrin xarici bazarlara ixracının dəstəklənməsini nəzərdə tutur
- ticarət siyasətinin gizli qeyri-tarif metodu olaraq ixrac qiymətlərinin normal qiymətlərdən aşağı səviyyəyə salınması yolu ilə əmtəələrin xarici bazarlara ixracının dəstəklənməsini nəzərdə tutur
- ticarət siyasətinin maliyyə qeyri-tarif metodu olaraq ixrac qiymətlərinin normal qiymətlərdən yuxarı qaldırılması yolu ilə əmtəələrin xarici bazarlara ixracının dəstəklənməsini nəzərdə tutur

98. Xarici ticarətdə malların və xidmətlərin alqı-satqısı üzrə müqavilə münasibətlərində iştirak edən tərəflər necə adlanır?

- ✓ kontagentlər
- komissioner
- broker
- kontrofertə
- agentlər

99. Gömrük rüsumlarına cəlb edilərək, həmin rüsumların dərəcəsini əks etdirən sistemləşdirilmiş əmtəə siyahısına:

- ✓ gömrük tarifləri deyilir
- əlavə dəyər vergisi deyilir
- aksiz vergisi deyilir
- gömrük rüsumları deyilir
- gömrük tarifinin növü deyilir

100. Xarici ticarətin dövlət tənzimlənməsinə aid deyil:

- kvotalaşdırma
- ixracın birbaşa subsidiyalaşdırılması
- ✓ təkrar idxal
- gömrük tarifləri
- lisenziyalaşma

101. Aşağıdakılardan biri qeyri-tarif tənzimlənmənin gizli metodlarından deyil:

- dövlət alışları
- vergi və yığımlar
- yerli komponentlərin olması tələbi
- texniki maneələr
- ✓ subsidiyalar

102. Xarici ticarət əməliyyatlarının həyata keçirilməsinin əsas metodları bunlardır:

- akkreditiv və inkasso
- bank və qeyri-bank metodları
- ✓ birbaşa və dolaylı metodlar
- valyuta və qeyri-valyuta metodları
- transsərhəd və transmilli metodlar

103. Xaricdən gətirməklə əvvəllər ixrac olunmuş və emala məruz qalmamış əmtəənin (malın) satışı necə adlanır?

- ✓ reimport
- əmtəə (mal) mübadiləsi
- təkrar ixrac

- idxal
 - barter
- 104.** Firma tərəfindən maşın və avadanlıqların, texnologiyaların, bəzən isə zavodlar komplektinin qərara alınmış avadanlıqda buraxılan xammal, yarımfabrikatlara mübadilə ilə qarşılıqlı tədarüklə satışı nə cür adlanır?
- ✓ kompensasiya sövdələşmələri
 - hayrinq
 - lizinq
 - qarşılıqlı tədarük sövdələşmələri
 - barter
- 105.** Əvvəllər başqa bazardan alınmış malın emal olunmadan xarici bazarda satışı necə adlanır?
- təkrar idxal
 - komissiya müqaviləsi
 - ixrac
 - ✓ reeksport
 - idxal
- 106.** Avropa birliyinin məqsədi nədir
- ✓ ölkələr arasında gömrük tarifləri və xarici ticarət sahəsində mövcud olan manelərin aradan qaldırılması yolu ilə ümumi bazar yaradılmasıdır
 - üzv ölkələr arasında əmtəə və xidmətlərin hərəkəti zamanı gömrük rüsumlarının aradan qaldırılmasıdır
 - sərhədyani ölkələrin ərazisində gömrük anbarlarının yaradılmasıdır
 - üzv ölkələr arasında sərhədlərin şərti ləğv olunması və gömrük rüsumları alınmasının aradan qaldırılmasıdır
 - ittifaqa üzv olan ölkələrin arasında gömrük tarifləri və miqdar məhdudiyyətlərinin ləğv olunması, əmtə və xidmətlərin vahid bazarının yaradılmasıdır
- 107.** Xarici ticarət nəzəriyyələrindən hansıları dövlətin müdaxiləsini nəzərdə tutur
- ✓ Merkantelizm, neomerkantelizm və asılılıq nəzəriyyələri
 - Ölkələrin oxşarlığı və asılılıq , nəti üstünlük nəzəriyyələri
 - Merkantelizm, qəti üstünlük, ölkələrin ölçüsü
 - Neomerkantelizm, nisbi üstünlük, amillərin qarşılıqlı əlaqələri
 - Məmləkətin ölçüsü, a millərin qarşılıqlı əlaqələri, malın həyatiliyi dövrləri
- 108.** Gömrük rüsumunun müdafiə funksiyası
- ✓ milli iqtisadiyyatı həddən artıq rəqabətdən qoruyur
 - bir sahənin inkişafının həvəsləndirilməsi və digərinin ləngidilməsi vasitəsilə istehsalın quruluşunun formalaşdırılmasına təsir göstərməyə xidmət edir
 - ölkəyə mal gətirilməsinin qarşısını almaqdır
 - ölkədən mal çıxarılmasının stimullaşdırılmasına xidmət edər
 - büdcənin gəlir hissəsinin doldurulmasını təmin edir
- 109.** İxrac firmaları hansı firmalardır?
- ✓ öz hesabına daxili bazarda əmtəələri alıb sonra öz adından xaricdə satan ticarət müəssisələridir
 - hər hansı bir əmtəə və ya çeşid üzrə oxşar əmtəələrin xaricdə satışı ilə məşğul olan firmalardır
 - geniş çeşiddə, əsasən istehlak mallarının satışı ilə məşğul olan və bir neçə sahənin məhsulunu xaricə ixrac edən firmalardır
 - öz adından və öz hesabına əmtəələrin alqı- satqısı əməliyyatlarını həyata keçirən firmalardır
 - öz ölkəsinin istehsalçıları və topdan satış tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb yerli topdansatış və pərakəndə satış tacirlərinə, sənaye istehlakçılarına satan firmalardır
- 110.** Gömrük tarifinin (rüsumu) fiskal nəzarət funksiyası nəyə xidmət edir?
- ✓ büdcənin gəlir hissəsinin doldurulmasının təmin edilməsinə
 - bir sahənin inkişafının həvəsləndirilməsini və digərinin ləngidilməsi vasitəsi ilə istehsalın quruluşunun formalaşdırılmasına təsir göstərməyə

- sərhəddən keçən mallara görə vergilərin yığılmasına
- daxili bazarın qorunması üçün idxal və ixrac əməliyyatlarının tənzimlənməsinə və struktur dəyişikliklərin stimullaşdırılmasına
- milli iqtisadiyyatın həddən artıq rəqabətdən qorunmasına

111. Xaricdən mal alınması üzrə agent firması hansı firmalardır?

- ✓ alıcıya istehsalçı-ixracatçının adından verdiyi kreditlərə görə riski öz üzərinə götürən və alıcıdan onun ödəmə qabiliyyətinə malik olması barədə sübut tələb etməyən firmalardır
- müqavilənin şərtindən asılı olaraq prinsipialın adından və onun hesabına sövdələşmələrin bağlanması vasitəçilik edən firmalardır
- öz ölkəsini bir və ya bir neçə sənaye firmasının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış agent müqavilələri əsasında fəaliyyət göstərən firmalardır
- öz prinsipialı üçün xaricdən mal alınması əməliyyatlarını yerinə yetirən firmalardır
- öz ölkəsinin komitentinin hesabına öz adından xarici istehsalçılarda sifarişləri yerləşdirən və öz ölkəsini alıcısının nümayəndəsi olan firmalardır

112. Kvota nədir

- ✓ müəyyən dövr ərzində əmtənin ixracına və idxalına verilmiş icazənin maksimal həcmidir
- qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına
- malların AR-nın gömrük ərazisindən bu əraziyə qaytarılmaq haqqında öhdəliyin götürülmədən aparılmasından ibarət gömrük rejimidir
- xarici malların Gömrük Məcəlləsinə və gömrük işi üzrə qanunvericilik aktlarına uyğun olaraq idxal gömrük rüsumları alınmadan AR-nın gömrük ərazisindən ixrac olunmasından ibarət gömrük rejimidir
- müəyyən sayda əmtənin şərtləşdirilmiş sayda digər bir əmtəyə dəyişdirilməsini nəzərdə tutan sövdələşmədir

113. Xarici ölkələrdə aktiv vəsaiti olan milli inhisarlar necə adlanır?

- ✓ transmilli korporasiyalar
- konsersiumlar
- filiallar
- törəmə (qız)müəssisələr
- sindikatlar

114. Transmilli korporasiya nədir?

- istehsalda, əmtənin satışında aparıcı vəziyyətinə görə dünya bazarında fəaliyyət göstərən beynəlxalq reklam kompaniyasıdır
- həm ixrac, həm müştərək müqavilələr əsasında fəaliyyət göstərən beynəlxalq filialdır
- həm ixrac, həm müştərək müqavilələr əsasında fəaliyyət göstərən ixrac idarəsidir
- istehsalda, əmtənin satışında aparıcı vəziyyətinə görə dünya bazarında fəaliyyət göstərən ştab kvartiradır
- ✓ xarici ölkələrdə aktiv vəsaiti olan milli inhisarlar

115. Qəti üstünlük nəzəriyyəsinin əsasını kim qoyub

- ✓ A Smit
- E. Xekşer
- K. Marks
- D. Rikardo
- F.Kotler

116. Nisbi üstünlük nəzəriyyəsi kimə məxsusdur

- ✓ A Smit
- E. Xekşer
- K. Marks
- D. Rikardo
- F.Kotler

117. Ölkənin xarici ticarət fəaliyyətinin əsasını nə təşkil edir?

- ✓ İdxal-ixrac əməliyyatları
- İdxal-ixrac, saldo əməliyyatları
- Faktoring, lizing,françayzing əməliyyatları

- Kvotalar, embarqo və digər tarif məhdudiyyətləri
- Alqı-satqı kommersiya əməliyyatları

118. Xarici ticarət siyasətinin məqsədlərinə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- ✓ Ölkənin xarici ticarət maraqlarını iqtisadi təhlükəsizlikdən üstünlükdə tutma
- Məmləkətin zəruri istehsal vasitələri, habelə özündə istehsal olunmayan yaxud qıt olan şəxsi istehlak şeyləri ilə təmin edilməsi
- İdxalat və ixracat üzrə qiymət nisbətlərinin dəyişməsi siyasətində fəal iştirak etmə
- Ölkənin beynəlxalq əmək bölgüsünə qoşulması üsullarının seçilməsi, işlənilib hazırlanması
- Ölkənin iqtisadiyyatı strukturunun məqsədyönlü qurulması və qarşıya çıxan yeni beynəlxalq problemlərə uyğun surətdə onun yenidən dəyişməsi

119. Proteksionizm nədir

- ✓ Vətən iqtisadiyyatını xarici təsirlərdən, rəqabətdən qorumaq siyasətidir
- Sərbəst ticarət siyasətindən fərqli bir siyasətdir
- Himayəçilik iqtisadi inkişafın müəyyən bir səviyyəsində meydana gəlir
- Milli iqtisadiyyatı xarici investorlardan qorumaq üçün aparılan təbliğatdır
- Ədalətsiz bazar qüvvələrinin təsirini zəiflətmə siyasətidir

120. Xarici ticarət hansı dövrdə meydana gəlmişdir?

- ✓ quldarlıq dövründə
- Feodalizm dövründə
- E.ə. I minillikdə
- E.ə. IV minilliyin axırlarında
- E.ə. II minillikdə

121. Sahibkarlar ittifaqları aşağıdakıların funksiyalarını yerinə yetirməyə çalışırlar

- ✓ kartellərin
- Beynəlxalq təşkilatların
- Qeyri-hökumət təşkilatlarının
- firmaların
- Dövlət təşkilatlarının

122. Firmanın əsas məqsədinə aiddir:

- Sahibkarlara kömək etmək
- ✓ mənfəət əldə etmək
- Biznesmenlərin maraqlarını müdafiə etmək
- Məhsulun istehlakını həyata keçirmək
- sahibkarların maraqlarını qorumaq

123. Fond birjası hansı vəzifəni yerinə yetirir

- ✓ qiymətli kağızların bazar qiymətlərini müəyyən etmək
- istehlakçıların tələbini ödəmək
- bazar iştirakçılarını məlumatlandırmaq
- mənfəət əldə etmək
- qiymətli kağızların əlverişli qiymətlərlə satışını təşkil etmək

124. Əmtəə birjasında hansı əməliyyatlar həyata keçirilir

- ✓ əmtəələr nümunələr üzrə alınıb-satılır, onlara tələb və təklif bütöv bir ölkələr qrupu, dünya bazarı miqyasında cəmləşir
- xammal və hazır məhsulun satışı
- malların nəğdi satışı
- malların topdansa satış ticarət vasitəsilə satışı
- xammal və hazır məhsulun açıq satışı

125. Birjanın hansı növləri vardır
- mal, dövriyyə, onun quruluşu
 - alıcılar, müəssisələr, firmalar
 - ✓ əmtəə, fond, valyuta, əmək
 - müəssisə, firma, təşkilat
 - mal, dövriyyə, onun quruluşu
126. Birjanın əsas vəzifəsinə nələr daxildir
- ✓ əmtəə, kapital, valyuta və iş qüvvəsi bazarının işini qaydaya salmaq, onların normal fəaliyyətini təşkil etmək
 - müəssisələrin normal işini təmin etməkdir
 - istehlakçıların tələbini öyrənmək, müəssisəni mal ilə təchiz etmək
 - müəssisələri texniki vasitələrlə təchiz etmək
 - müəssisələri malla təmin etmək
127. Birja sözü nədir?
- ✓ pul kisəsi
 - tələbi öyrənən
 - mal satan
 - ticarəti malla təmin edən
 - bazarı tənzimləyən
128. Hazırda beynəlxalq sövdələşmələrdə kimlər vasitəçilik edirlər
- ticarət müəssisələri
 - ✓ birjalar
 - təşkilatlar
 - trestlər
 - firmalar
129. Aşağıdakılardan hansı qeyri-tarif tənzimləmə metoduna aid deyildir?
- ✓ mallara baxış
 - lisenziyalaşdırma
 - zəmanət nəzarəti
 - istehlakçıların diqqətinə cətdırılmaq ucun zəruri olan tələblər
 - anti-dempinq rusumlarının tətbiqi
130. Aşağıdakılardan hansı gomruk rusumunun funksiyalarıdır?
- ✓ fiksəl, proteksionist, balanslaşdırıcı
 - sığorta, rasionallaşdırma, qoruma
 - fiksəl, nəzarət, bölüşdürücü
 - planlaşdırma, nəzarət, həvəsləndirmə,
 - tənzimləyici, fiksəl, sığorta
131. İxracatın stimullaşdırılmasının əsas vasitəsi aşağıdakıdır:
- ixracatın və ixracat kreditlərinin dövlət sığortası
 - ixracatçıların məlumatlandırılması və konsultasiya edilməsi
 - ✓ ixracatın dövlət tərəfindən kreditləşdirilməsi
 - ixracatın birbaşa subsidiyalaşdırılması
 - ixracatın lisenziyalaşdırılması
132. Aşağıdakılardan hansı xarici ticarətin tənzimlənməsinin qeyri-tarif metodlarına aiddir?
- əlavə dəyər vergisi
 - vergi və rusumlar

- aksiz vergiləri
- ixracat rusumlar
- ✓ kvotalaşdırma

133. Xarici ticarətin tənzimlənməsinin qeyri-iqtisadi metodlarına aiddir:

- ✓ kvotalaşdırma, lisenziyalashdırma, “konullu” məhdudiyyətlər
- dövlət tədarukləri
- müqavilə və razılaşmalar
- subsidiyalar, kreditləşdirmə, dempinq
- vergi və rusumlar

134. Xarici ticarətin tənzimlənməsinin maliyyə metodlarına aiddir:

- ✓ subsidiyalar, kreditləşdirmə, dempinq
- dövlət tədarukləri
- kvotalaşdırma, lisenziyalashdırma, “konullu” məhdudiyyətlər
- gömrük kvotası və gömrük rusumları
- vergi və rusumlar, texniki maneələr

135. Ticarət siyasətinin gizli metodlarına aiddir:

- subsidiyalashdırma və kreditləşdirmə
- idxal rusumu və kvotası
- ixracat ucun munasib tarif
- ✓ vergi və rusumlar, texniki maneələr, dövlət tədarukləri, daxili komponentlərin tətbiqi
- idxalatın “konullu” məhdudiyyəti

136. İxracın konullu məhdudiyyətlərinə aiddir:

- ✓ lisenziyalashdırma
- kvotalashdırma
- idxala birtərəfli məhdudiyyət
- ixracın subsidiyalashdırılması
- ixrac kvotası

137. Beynəlxalq alqı-satqı əqdlərində əsas ödəniş üsulları bunlardır:

- Nəqd, qarışıq ödəniş, avans ödənişi və kredit yolu ilə ödəniş
- ✓ Nəqd, avans və kredit yolu ilə ödəniş
- Nəqd və kredit yolu ilə ödəniş
- Nəqd, qarışıq ödəniş və avans ödənişi
- Nəqd və avans ödənişi

138. Satılan malın adı, xarakteristikası və çeşidi aşağıdakılarda göstərilir:

- Alqı-satqı müqaviləsi üzrə təlimatlarda
- ✓ Alqı-satqı müqaviləsinin obyektı barədə müddəalarda
- Alqı-satqı müqaviləsinin əsas (baza) şərtlərində
- Nəqliyyat qaiməsində
- Alqı-satqı müqaviləsinin preambulasında

139. Aşağıdakılar alqı-satqı müqaviləsinin vacib şərtidir:

- ✓ Mal üzərində mülkiyyət hüququnun satıcıdan alıcıya keçməsi
- Ödəniş metodlarının müəyyən edilməsi
- Malın daşınması və təhvil verilməsi üsullarının müəyyən edilməsi
- Malın qiymətinin müəyyən edilməsi
- Müqavilədə İNKOTERMS şərtlərinin olması

- 140.** Vasitəçinin öz adından və öz hesabına aldığı malı alıcıya öz adından və öz hesabına satırsa, belə sövdələşmə necə adlanır?
- komission
 - ✓ distribütor
 - sadə vasitəçilik
 - agent
 - konsiqnasiya
- 141.** Beynəlxalq statistikada idxal ixrac əməliyyatlarının uçotu zamanı məhsulların qiyməti nəyə əsasən uçota alınır:
- ticarət vasitəçilərinə verilən mükafata əsasən
 - ✓ alqı-satqı kontraktlarında göstərilən qiymətə əsasən
 - dünya qiymətlərinə əsasən
 - alqı-satqı kontraktlarının qiymətinə əsasən
 - ticarət vasitəçilərinə verilən mükafatı toplamaqla
- 142.** Təsərrüfat və hüquqi müstəqilliyə malik olan, malların alqı-satqı yolu ilə istehsalçıdan istehlakçıya yönəldilməsini həyata keçirən və bazarda təmsil olunan insanların tələbatlarının təmin edilməsi vasitəsilə öz şəxsi maraqlarını realizə edən tədavül sahəsinin əsas elementi...
- ✓ ticarət müəssisəsi
 - sahibkarlıq strukturu
 - istehsal müəssisəsi
 - bazar elementi
 - ticarət subyekti
- 143.** Konqlomeratlar nədir? Nə vaxt və harada yaranıb
- ✓ bir-biri ilə əlaqəsi olmayan müəssisələrin iri kompaniyalar tərəfindən udulması ilə yaranması 60-cı illərdə ABŞ-da yaradılmışdır
 - xırda iflasa uğrayan müəssisələrin birliyi, 50-ci illərdə İngiltərədə yaranıb
 - iri və xırda müəssisələr birliyi, 60-cı illərdə Fransada yaranıb
 - istehsal və satış müəssisələrinin birləşməsidir, 50-ci illərdə Almaniyada yaranıb
 - iri müəssisələr birliyi, 50-ci illərdə Yaponiyada yaranıb
- 144.** Əmtəə və xidmətlərin hazırlanması və reallaşdırılması yolu ilə şəxsi maraqlarını həyata keçirən təsərrüfat vahidi necə adlanır?
- bütün cavablar yanlışdır
 - bütün cavablar doğrudur
 - səhmdar cəmiyyət
 - müəssisə
 - ✓ firma
- 145.** Ticarət firmaları nədir
- ✓ öz ölkəsinin istehsalçıları və topdansaş tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb yerli topdansaş və pərakəndə satış tacirlərinə, sənaye istehsalçılarına satan firmalardır
 - geniş çeşiddə, əsasən istehlak mallarının satış ilə məşğul olan və bir neçə sahəsinin məhsulunu xaricə ixrac edən firmalardır
 - hər hansı bir əmtəə və ya çeşid üzrə oxşar əmtəələrin xaricdə satışı ilə məşğul olan firmalardır
 - öz hesabına daxili bazarda əmtəələri alıb sonra öz adından xaricdə satan ticarət müəssisələridir
 - öz adından və öz hesabına əmtəələrin alqı-satqısı əməliyyatlarını həyata keçirən firmalardır
- 146.** İnhisarlar hansı formalarda fəaliyyət göstərir
- ✓ kartel, sindikat, trest, konsern, konsorsium və s.
 - müəssisə, firma, təşkilat, birliklər və s.
 - istehsal və satış müəssisələri, banklar və s.
 - konsorsium, şirkət, istehsal müəssisələri
 - firma, müəssisə, trest, banklar
- 147.** Firma nədir?

- istehlakçıların tələbini ödəyən və onların maraqlarını təmin edən hüquqi şəxslərdir
- mal satışını həyata keçirən təsərrüfat vahidləri
- ✓ əmtəə və xidmətlərin hazırlanması və reallaşdırılması yolu ilə şəxsi maraqları həyata keçirən təsərrüfat vahididir
- malları istehsal edən və satan müəssisədir
- istehlakçıların tələbini ödəyən müəssisədir

148. İdarəetmənin məqsədləri hansılardır

- ✓ strateji, taktiki, operativ
- operativ, texniki, texnoloji
- texniki, cari, operativ
- strateji, taktiki, texnoloji
- strateji, texniki, texnoloji

149. Yeni ticarət formalarının inkişafına nələri aid etmək olar?

- ✓ kataloqlar üzrə ticarət, televiziya vasitəsilə ticarət, elektron ticarət
- bütün cavablar doğrudur
- supermarketlər, mini marketlər , hipermarketlər
- ticarət markəzləri, ticarət evləri , ticarət zalları
- univermaqlar , universamlar, qastranomlar

150. Ticarət subyekti nədir

- əhali tələbatının ödənilməsi üçün fəaliyyət göstərən təsərrüfat elementidir
- sahibkarlar birliyi.
- ✓ müəyyən edilmiş qaydada qeydiyyatdan keçərək ticarət fəaliyyəti ilə məşğul olan hüquqi şəxs və ya fərdi sahibkardır
- təsərrüfat və hüquqi müstəqilliyə malik olan, malların alqı-satqı yolu ilə istehsalçıdan istehlakçıya yönəldilməsini həyata keçirən və öz şəxsi maraqlarını realizə edən tədavül sahəsinin əsas elementidir
- sonradan satış məqsədilə malların alqı-satqısını həyata keçirən və xidmətlər göstərən ticarət müəssisəsidir

151. Mülkiyyət formalarına görə müəssisələr necə qruplaşdırılır

- istehsal, maliyyə, nəqliyyat təşkilatlarının müəssisələri
- mağaza, firma, şirkət
- ✓ dövlət, bələdiyyə, xüsusi, ictimai təşkilatlara aid olan müəssisələr
- istehlak kooperasiyası, istehlak cəmiyyətlərinin müəssisələri
- kənd, şəhər istehlak cəmiyyətləri ittifaqının müəssisələri

152. Mal, məhsul; qiymət; yerləşdirmə; yeridilmə; insanlar əsas tərkib hissələridir

- müəssisə strukturunun
- bazar infrastrukturunun
- ✓ ticarət marketinqi strukturunun
- reklamın
- bazar strukturunun

153. Ticarət marketinqinin strukturu (quruluşu) hansı əsas tərkib hissələrindən ibarətdir?

- ✓ mal, məhsul; qiymət; yerləşdirmə; yeridilmə; insanlar
- konkret istehlak malları; Qiymət; Yerləşdirmə; Reklam; İnsanlar
- ümumiləşdirilmiş məhsul; ticarət markası; yerləşdirmə; yeridilmə; insanlar
- əmtəə nişanı; qiymət; yerləşdirmə; yeridilmə; alıcılar
- mal, məhsul; qiymət; istehlak dəyərliliyi; yeridilmə; insanlar

154. Ticarətin potensialı hansı iqtisadi göstəricinin tərkib hissəsidir?

- ✓ iqtisadi potensialın
- əsas fondların

- mal ehtiyatlarının
- mal dövriyyəsinin
- dövriyyə fondlarının

155. Ticarət potensialı nədir

- ✓ əhali tələbatını ödəmək üçün satışa daha yüksək keyfiyyətdə və kəmiyyətdə mal çıxarmaq və onu realizə etmək iqtidarı və imkanların məcmuudur
- alıcılara mədəni xidmət göstərilməsi şəraitidir
- əsas və dövriyyə fondlarından effektiv istifadə edilməsidir
- mal fondlarının artırılması imkanındır
- əhaliyə yüksək ticarət xidməti göstərmək vasitəsidir

156. Bazarların ərazisi hansı hissələrə bölünür

- ✓ ticarət, xidmət və nəqliyyat
- ticarət və xidmət
- istehsal, ticarət və istehlak
- istehsal və ticarət
- anbar və nəqliyyat

157. Ə-P düsturu nəyi ifadə edir?

- istehsaldan istehlakçıya keçməsinə
- ✓ malların ticarət müəssisələrindən istehlakçılara keçməsinə
- malların istehsal müəssisələrindən ticarət müəssisələrinə keçməsinə
- istehsaldan istehlakçıya keçməsinə
- istehlak, mübadilə bə bölgünü ifadə edir

158. P-Ə düsturu nəyi ifadə edir?

- ✓ malların istehsal müəssisələrindən ticarət müəssisələrinə keçməsinə
- malların ticarət müəssisələrindən istehlakçıya çatdırılmasını ifadə edir
- istehlak, mübadilə bə bölgünü ifadə edir
- istehlak bə mübadiləni bölüşdürür
- istehsaldan istehlakçıya keçməsinə

159. Xalis milli məhsuldan bütün dolay vergiləri (əmək haqqı, mənfəət, faiz, rentalar) çıxıldıqdan sonra yerdə qalan hissə necə adlanır?

- ✓ milli gəlir
- mənfəət
- istehsalın həc
- məcmu məhsul
- ümumdaxili məhsul

160. Milli gəlir nədir?

- Məcmu daxili məhsuldan məcmu milli məhsulu çıxıldıqdan sonra qalan hissə
- Məcmu milli məhsuldan sonra qalan hissə
- ✓ Xalis milli məhsuldan bütün dolay vergiləri (əmək haqqı, mənfəət, faiz , rentalar) çıxıldıqdan sonra yerdə qalan hissədir
- Milli məhsuldan xalis gəlir çıxıldıqdan sonra yerdə qalan hissədir
- Milli məhsuldan xalis milli məhsulu çıxıldıqdan sonra qalan hissə

161. Pul tədavülünün formaları hansılardır?

- ✓ nağd və nağdsız
- akkreditivlər, veksellər, çeklər
- kredit pullar və akkreditivlər
- nağd hesablaşmalar və kağız pullar
- veksellər və çeklər

- 162.** Tələb bazarı hansıdır?
- ✓ tələb az, təklif çox olan bazar
 - tələb və təklifin bir-birini tarazlaşdırdığı bazar
 - tələb çox, təklif çox olan bazar
 - tələb az, təklif az olan bazar
 - tələb çox, təklif az olan bazar
- 163.** Təkrar istehsal prosesi nədir?
- pullu mübadilə dairəsinin artırılması
 - mal satışının sürətləndirilməsi
 - əhalinin alıcılıq qabiliyyətinin realizə olunması
 - ✓ sərf olunmuş vəsaitlərin dəyərinin istehsala qayıtması və izafi məhsulun bir hissəsinin yığıma çevrilməsi yolu ilə istehsal prosesinin təkrar olunması
 - istehsal olunmuş əmtəələrin məcmuudur
- 164.** İstehlak təyinatlı mallar bazarı hansıdır?
- hazır məhsul istehsal edən firmalardır
 - malı öz şəxsi istehlakı üçün alan firmaların bazarıdır
 - ✓ malları son istehlakçıya satmaq üçün alan kompaniyaların bazarıdır
 - malı satmaq üçün alan kompaniyalardır
 - sənaye mallarını əldə edən ayrı-ayrı şəxslərdir
- 165.** Bazarın tarazlığı dedikdə nə başa düşülür
- mövcud qiymətlərlə alıcıların almaq istədikləri malların miqdarı satıcıların satmaq istədikləri ilə üst-üstə düşür
 - əhalinin alıcılıq qabiliyyətli tələbi ilə bazara çıxarılan mallar arasında tarazlığın təmin edilməsidir
 - ✓ bütün cavablar doğrudur
 - tələbin həcmi təklifin həcminə bərabərdir
 - bazarda nə bolluqdur, nə də defisit
- 166.** Tələbin proqnozlaşdırılmasında bu metoddan istifadə edilmir?
- ekspert qiymətləndirmə
 - anoloji və müqayisəetmə
 - ✓ balans
 - iqtisadi-riyazi modelləşdirmə
 - dinamik sıraların ekstropolyasiyası
- 167.** Əhalinin alıcılıq fodu necə hesablanır?
- pul gəlirlərinin xərclərə nisbəti kimi
 - pul gəlirləri ilə istehlak xərclərinin fərqi kimi
 - ✓ pul gəlirlərinin ümumi məbləği ilə qeyri mal məsrəflərinin fərqi kimi
 - pul gəlirlərinin ümumi məbləği ilə qeyri mal məsrəflərinin cəmi kimi
 - pul gəlirlərinin ümumi məbləğinin qeyri mal məsrəflərinə nisbəti kimi
- 168.** Ərzaq malları üzrə istehlakın proqnozlaşdırılmasında hansı metoddan daha çox istifadə olunur?
- ✓ normativ
 - dinamik sıraların ekstropolyasiyası
 - ekspert qiymətləndirmə
 - riyazi-statistik
 - iqtisadi-riyazi
- 169.** Ticarətdə alıcılıq tələbinin növləri hansılardır?

- ✓ sabit, alternativ, impulsiv
- maddi, mənəvi, zehni
- mütləq, nisbi, mücərrəd
- zehni, fiziki və mədəni
- fizioloji, bioloji, fiziki

170. Tədiyyə qabiliyyətli tələb əsasən hansı amillərin təsiri altında formalaşır?

- ✓ qiymət amillərinin
- demoqrafik amillərin
- psixoloji amillərin
- təklifə təsir göstərən amillərin
- sosial amillərin

171. Əhali tələbinin formalaşmasına təsir edən ideoloji amillərə nələr aiddir?

- ✓ əhalinin təhsil səviyyəsi mədəni, mənəvi və fiziki inkişaf səviyyəsi ayrı-ayrı mallara modanın vəziyyəti və s.
- pul gəlirləri, malların istehsalın həcmi və quruluşu ,qiymətlərin səviyyəsi ,əhalinin yaşayış şəraiti,xidmət sferasının inkişaf səviyyəsi və uzun müddət işlədilən mallara əhalinin tələbatı
- əhalinin müxtəlif qruplarının adət və ənənələri, ümumi və milli bayramlar, onların xarakteri
- mağazaların ixtisaslaşdırılması və yerləşdirilməsi, mağazaların tipləşdirilməsi və
- əhalinin sayı, peşə, cins və yaş tərkibi, əmək şəraiti və əməyin xarakteri

172. Əhali tələbinin formalaşmasına təsir edən tarixi və milli amillərə nələr aiddir

- ✓ əhalinin müxtəlif qruplarının adət və ənənələri, ümumi və milli bayramlar, onların xarakteri
- əhalinin təhsil səviyyəsi mədəni, mənəvi və fiziki inkişaf səviyyəsi ayrı-ayrı mallara modanın vəziyyəti və s.
- mağazaların ixtisaslaşdırılması və yerləşdirilməsi, mağazaların tipləşdirilməsi və əhalinin sayı, peşə, cins və yaş tərkibi, əmək şəraiti və əməyin xarakteri
- bütün cavablar düzdür
- pul gəlirləri, malların istehsalın həcmi və quruluşu ,qiymətlərin səviyyəsi ,əhalinin yaşayış şəraiti,xidmət sferasının inkişaf səviyyəsi və uzun müddət işlədilən mallara əhalinin tələbatı

173. Əhali tələbinin formalaşmasına təsir edən ictimai amillərə nələr aiddir?

- ✓ əhalinin sayı, peşə, cins və yaş tərkibi, əmək şəraiti və əməyin xarakteri
- əhalinin təhsil səviyyəsi mədəni, mənəvi və fiziki inkişaf səviyyəsi ayrı-ayrı mallara modanın vəziyyəti və s.
- əhalinin yaşayış şəraiti,xidmət sferasının inkişaf səviyyəsi və uzun müddət işlədilən mallara əhalinin tələbatı
- mağazaların ixtisaslaşdırılması və yerləşdirilməsi, mağazaların tipləşdirilməsi və əhalinin sayı, peşə, cins və yaş tərkibi, əmək şəraiti və əməyin xarakteri
- pul gəlirləri, malların istehsalın həcmi və quruluşu ,qiymətlərin

174. Əhali tələbinin formalaşmasına təsir göstərən iqtisadi amillərə aid deyildir

- ✓ mağazaların ixtisaslaşdırılması və yerləşdirilməsi
- malların istehsalının həcm və quruluşu ,
- qiymətlərin səviyyəsi və əhalinin yaşayış şəraiti
- xidmət sferasının inkişaf səviyyəsi
- əhalinin pul gəlirləri,

175. Əhali tələbinin formalaşmasına təsir edən iqtisadi amillərə nələr aiddir?

- ✓ bütün cavablar doğrudur
- malların istehsalının həcm və quruluşu ,
- qiymətlərin səviyyəsi və əhalinin yaşayış şəraiti
- xidmət sferasının inkişaf səviyyəsi
- əhalinin pul gəlirləri,

176. Tələbatı formalaşdıran vasitələri aşağıdakı kimi qruplaşdırmaq olar.

- ✓ iqtisadi, sosial-psixoloji,təşkilati

- istehsal, istehlak, malların qiyməti
- demoqrafik, reklam , təbliğat
- təbliğat, təşviqat, təşkilat
- ictimai,sosioloji, fizioloji

177. Tələbat.....

- ✓ bütün cavablar doğrudur
- ictimai xarakter daşıyır
- istehlak qabiliyyətlidir
- insan fəaliyyəti ilə əlaqədardır
- iqtisadi kateqoriyadır

178. Əgər elastiklik əmsalı 1-ə bərabərdirsə və əmtəənin qiyməti 10% artıbsa tələbin həcmi necə dəyişəcək?

- ✓ 10% azalacaq
- 1% azalacaq
- 1%artacaq
- dəyişilməyəcək
- 10% artacaq

179. İstehlakın hansı forması vardır?

- ✓ istehsal və qeyri-istehsal istehlakı
- xammal və yarımfabrikatlar istehlakı
- xammal və yanacaq istehlakı
- xammal və istehsal istehlakı
- ərzaq və qeyri-ərzaq malları istehlakı

180. Tələbin proqnozlaşdırılmasında hansı metodlardan istifadə olunur?

- ✓ ekstrapolyasiya, trend, faktorlu təhlil
- müqayisə, statistik
- statistik, qruplaşdırma metodu
- maddi, dəyər və iş
- balans, riyazi, statistik metodlar

181. Bütün alıcıların əmtəələrə yaxud xidmətlərə tələb əyrisi nəyi ifadə edir?

- ✓ tələbin ümumi həcmi
- məcmu təklifin tələbə nisbətini
- məcmu tələbatın pulla ifadəsini
- mal satışının alıcılıq qabiliyyətinə nisbətini
- tələbin pulla ifadəsini

182. Tələbin həcm və quruluşunun gələcək inkişafı haqqında elmi cəhətdən əsaslandırılmış tövsiyələr sistemi nə cür adlanır?

- ✓ tələbin proqnozlaşdırılması
- tələbin artırılması üsulu
- alıcılıq qabiliyyətinin artması
- tələbin dəyişilməsi
- tələbin planlaşdırılması

183. Tələbin inkişaf qanunauyğunluğu hansıdır

- bu qanunauyğunluq respublikanın pərakəndə satış mal dövriyyəsində özünü göstərir
- bu qanunauyğunluq sosial-iqtisadi vəziyyəti və sabit siyasi vəziyyəti əks etdirir
- tələbin həcmi artır və strukturda kəmiyyət və keyfiyyət dəyişiklikləri baş verir
- tələbin həcmi durmadan genişlənir və onun infrastrukturunda kəmiyyət dəyişiklikləri baş verir
- ✓ tələbin həcmi durmadan artır və onun strukturunda kəmiyyət və keyfiyyət dəyişiklikləri baş verir

- 184.** Obyektinə görə tələbat necə təsnifləşdirilir?
- ✓ maddi nemətlərə, mənəvi sərvətlərə və xidmətlərə olan tələbat
- kənd, şəhər, qəsəbə əhalisinin tələbatı
 - uşaq, gənc, yaşlı əhalinin tələbatı
 - havaya, yeməyə, suya olan tələbat
 - rayon, şəhər əhalisi tələbatı
- 185.** Tələbat ödənilmə dərəcəsinə görə necə təsnifləşdirilir
- ✓ ödənilən, qismən ödənilməyən və tam ödənilməyən
- ərzaq malları, qeyri-ərzaq malları, kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə ödənilən
 - qismən və tam ödənilən
 - istehsal vasitələrinə, istehlak mallarına olan tələb
 - ödənilməyən, hərtərəfli ödənilən
- 186.** Alıcının ilk sorğusunda onun istədiyi çeşiddə malın ona çatdırılmasını nəzərdə tutan və başqa çeşiddən ona oxşar malla əvəz edilməsi nəzərdə tutulmayan alıcı tələbi necə adlanır ?
- ✓ möhkəm və ya formalaşmış tələb
- impulsiv və ya formalaşmaqda olan tələb
 - ödənilməmiş tələb
 - realizə edilmiş tələb
 - alternativ və ya formalaşmamış tələb
- 187.** Tələb hansı halda elastik olur
- ✓ qiymətlərin cüzi azalması ilə tələb nəzərəçarpacaq dərəcədə artır
- qiymət dəyişməsi tələbə təsir etmir
 - tələb qiymətdən asılı olmadan dəyişir
 - bütün cavablar doğrudur
 - qiymətlərin nəzərəçarpacaq dərəcədə azalması ilə tələb cüzi dərəcədə artır
- 188.** Qeyri istehsal istehlakına nələr daxildir
- ✓ əhalinin istehlakı
- qeyri-ərzaq malları istehlakı
 - xammal istehlakı
 - yanacaq istehlakı
 - ərzaq malları istehlakı
- 189.** Qeyri istehsal istehlakı nədir
- ✓ istehsal prosesindən kənarda baş verən istehlakdır
- yanacaq istehlakıdır
 - ərzaq və qeyri-ərzaq malları istehlakıdır
 - istehsal vasitələrinin istehlakıdır
 - xammal istehlakıdır
- 190.** Istehsal istehlakı nədir
- ✓ istehsalın tələbatını ödəmək üçün istehsal vasitələri istehsalıdır
- tələbatın artırılması yoludur
 - istehsalın artırılması imkanındır
 - xammalın istifadə olunmasıdır
 - tələbatın ödənilməsi imkanındır
- 191.** Istehlak nədir?

- ✓ insanların ehtiyaclarını təmin etmək üçün məhsulun istifadə olunmasıdır
- tələbatın artırılmasıdır
- bazarın doyurulmasıdır
- tələbatın növüdür
- tələbin inkişaf etdirilməsidir

192. Uzunmüddətli proqnozlar hansı müddətə tərtib olunur

- ✓ 5 ildən yuxarı
- 2 ildən yuxarı
- 3 ildən yuxarı
- 10 ildən yuxarı
- 1 ildən yuxarı

193. Orta müddətli proqnozlar hansı müddətə tərtib olunur

- 3-5 il
- 5 ildən yuxarı
- 10 ildən yuxarı
- ✓ 5 il
- 3

194. Qısamüddətli proqnozlar hansı müddətə tərtib olunur?

- ✓ 2-3 il
- 5 il
- 5 ildən yuxarı
- 10 il
- 3-5 il

195. Tələbin tədqiqi dövründən asılı olaraq hansı proqnozlar vardır

- ✓ qısa, orta və uzunmüddətli
- az orta, orta və çox orta
- az qısa, orta qısa, çox qısa
- orta müddətli, uzunmüddətli
- qısa, daha qısa və az qısa

196. Tələb və təklif mal istehsalının nəyidir

- ✓ iqtisadi kateqoriyasıdır
- bir-birini şərtləndirən amillərdir
- bazarın elementləridir
- bazarın əsas göstəricisidir
- qarşılıqlı əlaqəsidir

197. Elastik tələb nədir?

- ✓ qiymətdən asılı olaraq dəyişən tələb
- qiymətdən asılı olmayaraq öz dəyərini dəyişməyən tələb
- təklifdən asılı olaraq az dəyişən tələb
- istehlakin həcmindən asılı olaraq artıb-azalan tələb
- qiymətdən asılı olaraq dəyişməyən tələb

198. Tələbin ödənilmə dərəcəsinə görə hansı təsnifat doğrudur

- ✓ realizə olunmuş və təxirə salınmış
- həqiqi və tədiyyə qabiliyyətli tələb
- maddi və mənəvi tələb
- həqiqi və epizodik tələb

- həqiqi və ödənilməmiş tələb

199. Tələbat kəmiyyətinə görə necə təsnifləşdirilir?

- ✓ mütləq, həqiqi, tədiyyə qabiliyyətli
- həqiqi, səmərəli düşünülmüş
- nisbi, mütləq, dəyər
- şəxsiyyətin, cəmiyyətin, kollektivin
- şəxsi tələbat, cəmiyyətin tələbatı, cismani tələbat

200. Təbiətinə görə tələbatın təsnifini ver

- zehni, fiziki, sosial
- mütləq, maddi və sosial
- maddi, mənəvi, cismani
- iqtisadi, mütləq və həqiqi
- ✓ fiziki, zehni və sosial

201. İctimai istehsalın xarakterinə görə tələbat bölünür

- mütləq və həqiqi tələbat
- ✓ iqtisadi və qeyri-iqtisadi tələbat
- maddi və mənəvi tələbat
- ödənilən və ödənilməyən tələbat
- makro və mikro tələbat

202. Tələbatı formalaşdıran vasitələrdən deyildir....

- social
- psixoloji
- təşkilati
- ✓ demoqrafik
- iqtisadi

203. Tələbatı formalaşdırılan vasitələrə nələr daxildir

- qiymət, mal təklifi, tələb
- xərclər, gəlir və mənfəət
- istehsal, nəqliyyat, əmək haqqı
- demoqrafik, qiymət, maya dəyəri
- ✓ iqtisadi, sosial-psixoloji, təşkilati

204. Orqanizmin, şəxsin, kollektivin və bütövlükdə cəmiyyətin həyat fəaliyyəti üçün zəruri olan müxtəlif şeylərə ehtiyacların məcmuusu nə cür adlanır?

- təklif
- ✓ tələbat
- tələb
- tədiyyə qabiliyyətli tələb
- istehlak

205. Tələbat anlamını izah et

- istehlak məfhumudur
- ✓ Orqanizmin, şəxsin, kollektivin və bütövlükdə cəmiyyətin həyat fəaliyyəti üçün zəruri olan hər hansı bir şeyə ehtiyacdır
- əhalinin alıcılıq qabiliyyətini və həyat səviyyəsini əks etdirən göstəricidir
- hər hansı tarixi dövrü-zaman üçün konkret iqtisadi mahiyyətinə görə dialektik və tarixi anlam daşıyan kateqoriyadır
- tələbin ödənilməsi səviyyəsidir

206. Hansı müəssisələr şərikli müəssisələrdir

- ✓ bu və ya digər fəaliyyət növünün həyata keçirilməsində şəxslərin birliyini özündə əks etdən
- firmalar, müəssisələr, şirkətlər
- dövlət və xüsusi mülkiyyətinə məxsus müəssisələr birliyi
- fərdi və kollektiv sahibkarlıq fəaliyyətini əks etdirən
- fərdi müəssisələrin birliyi

207. Sahibkarların sayına görə müəssisələrin hansı növlərini tanıyırsınız

- ✓ fərdi və kollektiv
- idarə
- müəssisə, təşkilat
- fiziki və hüquqi şəxslər
- idarə, təşkilat, müəssisə

208. Fəaliyyət növünə görə sahibkarlıq fəaliyyəti necə qruplaşdırılır

- ✓ istehsal, ticarət, maliyyə, məsləhət və s.
- dövlət, kooperativ
- fərdi, kollektiv
- istehlak malları, istehsal vasitələri, kənd təsərrüfatı məhsulları
- şəhər, kənd, qəsəbə və s.

209. Xarici ticarət əməliyyatlarının tərtibat texnikası aşağıdakılardan hansını nəzərdə tutmur

- ✓ sərhədlərdən əmtəələrin buraxılması
- müqavilələrin tərtib olunması və imzalanması
- danışıqlarda iştirak etmək
- alıcı tərəfindən sifarişin təsdiq edilməsi
- oferta (təkliflərin) göndərilməsi

210. Aşağıdakılardan hansı xarici ticarət əməliyyatlarının təşkili mərhələlərinə aid deyil

- müqavilələr bağlamaq üçün kontraqentlərin axtarışı və seçilməsi
- müqavilələrin bağlanması və yerinə yetirilməsi
- ✓ xarici ticarətin planlaşdırılması və idarə edilməsi
- xarici bazarın və onun konyukturunun öyrənilməsi
- xarici bazarda reallaşdırmaq məqsədi ilə ixrac resurslarının üçün kontraqentlərin axtarışı və seçilməsi

211. Gömrük tarifi dedikdə nə başa düşülür

- ✓ bütün cavablar doğrudur
- xarici ticarətin əsas iqtisadi nizamlayıcısıdır
- əlamətlər əsasında bölmələr, qruplar və yarımqruplar üzrə bölünməklə siyahısına əsasən formalaşdırılır
- əmtəə və malların qruplar üzrə gömrük rüsumlarının siyahısı
- xarici ticarətin tənzimlənməsinin tarifmetodudur

212. Ticarət müəssisələri xarici dövlətlərlə ticarət əlaqələrini necə həyata keçirirlər

- ✓ Xarici dövlətlərdə sifariş planlarının tərtib edilməsi
- Pərakəndə mal dövriyyəsinin ümumi həcmnin hesablanması
- Ticarət müəssisəsinin ümumi ticarət fəaliyyətinin təhlil edilməsi
- İdxal və ixrac əməliyyatlarının tərtib edilməsi
- Bağlanmış müqavilələrin ümumi müddəti

213. Azad ticarət nədir

- məhdudlaşdırıcı tədbirlə səciyyələnməyən azad ticarət zonası
- məhdudlaşdırıcı tədbirlə səciyyələnməyən offşor zona
- ✓ məhdudlaşdırıcı tədbirlə səciyyələnməyən xarici ticarət

- məhdudlaşdırıcı tədbirlə səciyyələnməyən daxili ticarət
- məhdudlaşdırıcı tədbirlə səciyyələnməyən daxili və xarici ticarət

214. Maddi balans hansı hissələrdən ibarətdir?

- Mədxil, idxal
- ✓ Resurs və bölgü
- Mədxil, dövlət ehtiyatlarından daxilolmalar
- İdxaldan daxilolmalar
- Məxaric, bazar, fondlar

215. Mal dövriyyəsi 1836 manat, orta mal ehtiyatı 229,5 manat, dövrün günlərinin sayı isə 360 gündür. Gün hesabı ilə dövriyyə sürəti 45 gündürsə, dövretmə sayına görə dövriyyə sürəti neçə dəfə təşkil edəcəkdir?

- ✓ 8
- 11
- 12
- 14
- 7

216. Mal dövriyyəsi 1836 manat, orta mal ehtiyatı 229,5 manat, dövrün günlərinin sayı isə 360 gündür. Gün hesabı ilə dövriyyə sürəti (dövriyyə vaxtı) neçə gün olacaqdır

- ✓ 45
- 50
- 46
- 28
- 32

217. Mal tədavülünün xarakterik xüsusiyyətləri nə ilə müəyyənləşir

- ✓ cəmiyyətin istehsal üsulu ilə
- elmi-texniki tərəqqinin inkişafı ilə
- cəmiyyətin inkişafı ilə
- cəmiyyətin infrastruktur ilə
- cəmiyyətin məhsuldar qüvvələri ilə

218. Ticarət konyunkturu nədir?

- tələb və təklifin elastikliyi
- tələb, təklif və qiymətin rəqabət qabiliyyətidir
- ✓ müəyyən vaxt ərzində mövcud qiymətlər şəraitində ticarətin vəziyyəti
- siyasi ticarət üsul ifadəsində bir dövlətin digər dövlətə qarşılıqlı əsasda etdiyi güzəştlərdir
- bir növ vahidinin miqdarının başqa növ əmtəə vahidinin miq-darına tədavül nisbəti

219. Təklifin qiymət elastikliyi necə müəyyənləşdirilir

- təklif kəmiyyətinin dəyişmə faizinin tələb kəmiyyətinin dəyişmə faizi ilə cəmi kimi
- qiymət kəmiyyətinin təklif kəmiyyətinə nisbəti kimi
- ✓ təklif kəmiyyətinin dəyişmə faizinin qiymətin dəyişilmə faizinə olan nisbəti ilə
- tələb kəmiyyətinin təklif kəmiyyətinə nisbəti ilə[yeni cavab]
- təklif kəmiyyətinin qiymət kəmiyyətinin dəyişmə faizi ilə hasili kimi

220. Maddi balansın tərtib edilməsində məqsəd nədir?

- dövlət büdcəsinə ayırmaları təmin etmək
- əhali tələbini düzgün proqnozlaşdırmaq
- ✓ mal resursları ilə onlara olan tələbat arasında uyğunluq yaratmaq
- mal fondları ilə mal resursları arasında uyğunluq yaratmaq
- idxalatı tənzimləmək

221. Mal resurslarının planlaşdırılması hansı metodla həyata keçirilir

- ✓ balans metodu
- iqtisadi-riyazi metod
- texniki-iqtisadi hesablamalar metodu
- iqtisadi-statistik metod
- iqtisadi təhlil metodu

222. Mal resurslarının tərkib hissələri arasındakı nisbətlərin təmin edilməsi nə üçün lazımdır?

- ✓ bazar mexanizminin ahəngdar işləməsi üçün
- mənfəəti maksimallaşdırmaq üçün
- xarici integrasiya əməliyyatlarını genişləndirmək üçün
- istehlakı təmin etmək üçün
- əhali tələbini proqnozlaşdırmaq üçün

223. Mal resurslarının əmələ gəlmə mənbələri hansılardır

- köməkçi təsərrüfatlar,
- idxalat
- ✓ bütün cavablar doğrudur
- sənaye istehsalı,
- kəndli-fermer təsərrüfatları,

224. Mal resurslarının mahiyyətini izah et

- müəyyən dövr ərzində ölkədə realizə olunmuş və idxal olunmuş malların dəyər ifadəsi ilə məcmuu
- ✓ müəyyən dövr ərzində ölkədə istehsal olunmuş və idxal olunmuş malların dəyər ifadəsi ilə məcmuu
- müəyyən dövr ərzində idxal və ixrac olunmuş malların natural ifadəsi ilə məcmuu
- müəyyən dövr ərzində ölkədə istehsal olunmuş malların dəyər ifadəsi ilə məcmuu
- müəyyən dövr ərzində ölkəyə idxal olunmuş malların dəyər ifadəsi ilə məcmuu

225. Dövriyyə sürəti ticarətdə hansı göstəricini xarakterizə edir?

- ✓ tədavül vaxtını
- bütün cavablar doğrudur
- əsas kapitalı
- maliyyə vəsaitlərini
- mal dövriyyəsini

226. Cari, mövsümi, məqsədli - mal ehtiyatlarının hansı təsnifat qrupunun elementləridir?

- ✓ təyinatına görə
- planlaşdırılan dövrün əvvəlinə görə
- mal ehtiyatlarının kəmiyyətinə görə
- olduğu yerlərinə görə
- planlaşdırılmasına görə

227. Mal tədavülü vaxtına təsir göstərən amillərdən deyildir

- bazar amilləri
- rəqabət amilləri
- reklam işinin effektiv təşkili
- nəqliyyat amilləri
- ✓ təbii hadisələr və psixoloji amillər

228. Mal tədavülü vaxtına hansı amillər təsir göstərir?

- ✓ bütün cavablar doğrudur

- ticarətin təşkilindən asılı olan amillər
- nəqliyyat amilləri
- malların öz xüsusiyyətlərindən asılı olan amillər
- istehsalın asılı olan amillər

229. Mal ehtiyatının əsas növü hansıdır?

- mövsümi xarakterli mal ehtiyatları
- anbarlarda, bazarlarda və yolda olan ehtiyatlar
- məqsədli mal ehtiyatları
- ticarət şəbəkəsində olan ehtiyatlar
- ✓ cari mal ehtiyatları

230. Təyinatına görə tədavül dairəsində olan mal ehtiyatına nələr daxildir?

- ✓ cari, mövsümi, məqsədli mal ehtiyatları
- məqsədli, cari, mövsümi ehtiyatlar
- ilin əvvəlinə, ilin axırına və daxil olan mal ehtiyatları
- bazarda olan, ilin axırına olan və yolda olan ehtiyatlar
- cari, ticarət müəssisəsində, bazarda olan ehtiyatlar

231. Mal ehtiyatlarının hansı formaları vardır?

- ✓ məhsuldar kapital, fərdi istehlak ehtiyatı, mal kapitalı (istehlakı)
- kənd təsərrüfatı məhsulları, istehlak malları ehtiyatı
- istehlak malları, istehsal vasitələri ehtiyatı
- ərzaq malları, qeyri-ərzaq malları, kənd təsərrüfatı məhsulları ehtiyatı
- mal satışı, daxil olması, satışın quruluşu

232. Sənaye istehsalına nələr daxildir

- metallurgiya, ərzaq, qeyri-ərzaq
- dövlət, qeyri-dövlət
- dövlət, qeyri-dövlət, xüsusi
- ağır, yüngül, əlvan
- ✓ ağır, yüngül və yeyinti

233. Dəyərin artması prosesində məhsuldar kapital öz roluna görə necə bölünür?

- ✓ sabit kapitala və dəyişən kapitala
- istehlak kapitalına, dövriyyə kapitalına
- dövriyyə kapitalına, dəyişən kapitala
- sabit kapitala, dövriyyə kapitalına
- əsas kapitala, sabit kapitala

234. Kapitalın dövrünü cərcivəsində istehsal vaxtı 45 gün və tədavül vaxtı 18 gündürsə cəmi dövretmə vaxtı necə gün olacaqdır?

- 810 gün
- 2,5 gün
- 45 gün
- 27 gün
- ✓ 63 gün

235. Kapital dövrünü vaxtı hansı hissələrdən ibarətdir?

- satış vaxtı, mübadilə vaxtı
- istehsal vaxtı, satışa hazırlanma vaxtı
- ✓ istehsal vaxtı, tədavül vaxtı
- istehsal vaxtı, bölgü vaxtı
- tədavül vaxtı, mübadilə vaxtı

236. Mal tədavülü vaxtı nə baş verir?

- ✓ pul kapitalının məhsuldar kapitalla və mal kapitalına çevrilməsi
- pul kapitalı məhsuldar kapitalla, yəni xammala çevrilir
- izafi dəyər yaranır
- pulun mala, malın pula çevrilməsi başa düşülür
- kapitalın sonrakı dövrü üçün şərait yaradılır

237. Mal tədavülü nədir?

- ✓ alqı-satqı üçün nəzərdə tutulan hər cür əmək məhsullarının pullu mübadilələrinin məcmuudur
- alqı-satqı üçün nəzərdə tutulan hər cür əmək məhsullarının barter mübadiləsidir
- məcmu milli məhsulun təkrar istehsalıdır
- istehlak reallaşdıqdan sonra ictimai istehsalın fasiləsizliyinin təmin olunmasıdır
- təkrar istehsal prosesində vahid bir faza tədavül fazasıdır

238. Tələb və təklif qanunu nədir

- ✓ əmtəə istehsalının iqtisadi qanunu olub, tədavül sahəsində tələb və təklif arasında olan qarşılıqlı təsiri və əlaqəni ifadə edir
- mübadilə, tədavül və bölgü sferasında əlaqə yaradır
- bazarda alıcının alıcılıq qabiliyyətini əks etdirir
- bazar iqtisadiyyatında əsas iqtisadi infrastrukturunu müəyyənləşdirir
- iqtisadi qanun olub, bütün alıcılara, əmtəələrə və xidmətlərə tələb əyrisidir

239. Bazar tutumunun genişlənməsinə hansı amillər təsir edir?

- ✓ iqtisadi, təbii-coğrafi, demoqrafik və s.
- tələbin elastikliyi, qiymətin dəyişilməsi və s.
- tələbin həcmi və quruluşu
- tələb, təklif, qiymət
- istehsal, bölgü, mübadilə

240. Bazarın tutumu nədir?

- tələb ilə mal təklifinin həcmidir
- tədiyyə qabiliyyətli tələbdir
- ✓ ölkə əhalisinə, ölkədən kənar əhaliyə, idarə və müəssisələrə mal satışının həcmidir
- mal dövriyyəsinin həcmidir
- mal ehtiyatlarıdır

241. Təklifin səviyyəsi hansı iqtisadi qanunun təsiri altında formalaşır?

- ✓ təklif qanununun
- dəyər qanununun
- istehsalın inkişaf qanunauyğunluqlarının
- tələbatın artma qanununun
- tələbin inkişaf qanunauyğunluqlarının

242. Bazar mexanizminin əsas üsurlərindən biri nədir?

- ✓ təklifdir
- xidmətdir
- informasiyadır
- müəssisələrdir
- kapitaldır

243. Təklif qanunu nədir

- əmtəənin tələbinin qiymətdən asılılığı

- əmtəə təklifinin əmtəənin qiymətinə olan nisbəti
- ✓ müəyyən dövr ərzində əmtəə, yaxud xidmətə təklifin həcmi ilə qiymət arasında birbaşa asılılıq
- əmtəə təklifinin mal dövriyyəsinə nisbəti
- dövriyyədəki pulun miqdarının dövriyyə sürətinə nisbəti

244. Resurslar balansı hansı hissələrdən ibarətdir?

- ✓ mədaxil və məxaric
- məxaric və məsrəflər
- mədaxil və gəlirlər
- gəlirlər və məsrəflər
- mənfəət və vergi

245. Mal təklifi nədir?

- ✓ müəyyən dövr ərzində bazarda olan bazara çıxarılaçaq malların və pullu xidmətlərin natural və dəyər ifadəsilə ümumi həcmidir
- istehlakçıların mal satışının həcmidir
- malların dəyər ifadəsilə ümumi həcmidir
- əhaliyə göstərilən pulu xidmətlərdir
- tələb və təklifin dəyər ifadəsinə deyilir

246. Mal resurslarının tərkibi nə cür təsnifləşdirilir?

- ✓ ümumi məhsul, satlıq məhsul, realizə olunmuş məhsul və mal fondları
- mal fondları, ümumi məhsul, mal ehtiyatları və kənd təsərrüfatı məhsulları
- idxal olunmuş məhsullar, ixrac olunmuş məhsullar, sənaye istehsalı
- realizə olunmuş məhsul satılmış məhsul, dəyəri ödənilmiş məhsul
- sənaye məhsulu, satlıq məhsul, mal fondları, mal ehtiyatları

247. Mal fondları nədir?

- istehsal olunmuş və qismən də ixrac olunmuş məhsulların məcmusudur
- məcmu milli məhsuldur
- idxal və ixrac olunan məhsulların məcmuu miqdarıdır
- idxal olunan və məcmu məhsulda əks olunmayan fondlardır
- ✓ ölkə daxilində istehsal olunmuş və qismən də idxal olunan məhsulların məcmusunun ifadəsidir

248. Müəssisə üzrə cari mal ehtiyatı hansı məqsədlə yaradılır

- ✓ müəssisə üzrə mal satışının fasiləsizliyini təmin etmək üçün
- istehsalın normal işləməsi məqsədilə
- geniş təkrar istehsalın fasiləsizliyini təmin etmək məqsədilə
- istehlakçıların tələbatını ödəmək
- istehlakçılara xidmət göstərmək məqsədilə

249. Şəhər əhalisinin alıcılıq fondu son üç ildə 545.6 mln. manatdan 680 mln. manatadək, firmanın mal dövriyyəsi isə 2800 min mantdan 3200 min manatadək yüksəlmişdir. Alıcılıq fonduna görə mal dövriyyəsinin elastiklik əmsalını hesablayın

- ✓ 0,58
- 1.92
- 2.11
- 2.97
- 1.72

250. Mal resurslarının müəyyənləşdirilməsi hansı metodla həyata keçirilir?

- ✓ balans
- normativ
- müqayisəetmə
- riyazi-statistik

- iqtisadi-riyazi

251. Mal resurslarının tərkibinə aid deyildir

- ✓ maddi balans
- satlıq məhsul
- realizə edilmiş məhsul
- mal fondları
- ümumi məhsul

252. Mal ehtiyatları inkişafının müasir iqtisadiyyata xas olan qanunauyğunluqları hansılardır

- ✓ mal ehtiyatlarının həcmi durmadan artır
- kənd ticarətində mal ehtiyatlarının həcmi və səviyyəsi şəhər ticarətinə nisbətən artır
- rayonların mal ehtiyatları sürətlə artır
- ölkədə mal ehtiyatları fondu yaradılır
- mal ehtiyatlarının xüsusi çəkisi durmadan artır

253. Təklifin həcmi və strukturu, onun dinamik inkişafını şərtləndirən əsas amillər hansılardır

- ✓ Elmi-texniki tərəqqinin inkişafı və onun nailiyyətlərinin istehsala və ticarətə tətbiqi
- İstehsalın ixtisaslaşması və təmərküzləşməsi
- Bazarda inhisarcılığın inkişafı
- Malların keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- əmtəə istehsalının həcm və strukturu

254. Təklif bazarı nədir?

- ✓ tələb çox, təklif isə ona nisbətən az olan bazar
- tələb və təklif bir-birini tənzimləyən bazar
- tələb-təklif və qiymət bir-birinə aktiv təsir edən bazar
- malın qiymət səviyyəsinin tələbi stimullaşdırdığı bazar
- tələb az, təklif isə ona nisbətən çox olan bazar

255. Dövriyyə sürətinin gün hesabı ilə azalması və dövretmə sayının artması nəyi göstərir?

- ✓ tədavül vaxtının qısalmasını
- dövriyyə sürətinin artmasını
- dövriyyə sürətinin azalmasını
- mal tədavülünün pul tədavülünə yaxınlaşmasını
- tədavül vaxtının uzanmasını

256. Tədavül vaxtının qısalması nə ilə xarakterizə olunur?

- ✓ dövriyyə sürətinin gün hesabı ilə azalması və dövretmə sayının artması ilə
- nisbi və mütləq göstəricilərlə
- natural və gün hesabı ilə
- dövriyyənin həcmi və strukturu ilə
- magaza və anbarlarda olan malların natural və dəyər göstəriciləri ilə

257. Malların dövretmə sürəti hansı göstəricilərlə xarakterizə olunur?

- ✓ Gün və dəfə hesabı ilə
- Nisbi və mütləq göstəricilərlə
- Nisbi və gün hesabı ilə
- Dövriyyənin həcmi və strukturu üzrə
- Natural və dəyər göstəriciləri ilə

258. Təklifin həcm və strukturuna təsir edən amillərə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- ✓ mağazaların tipləşdirilməsi və ixtisaslaşdırılması
- istehsalın həcmi və strukturu, ixtisaslaşması, təmərküzləşməsi
- malların keyfiyyətinin, struktur tərkibinin yaxşılaşması
- qiymət amilləri, qeyri-qiymət amilləri
- cəmiyyətin inkişaf səviyyəsi, ETT-nin inkişafı və onun nailiyyətlərinin tətbiqi

259. Tərkibinə görə mal təklifinin təsnifatına aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- ✓ istehsal müəssisələrində və onların anbarlarında sexlərin normal fəaliyyəti üçün nəzərdə tutulan xammal materiallar, yarımfabrikatlar
- istehsal müəssisələrinin anbarlarında satış üçün komplektləşdirilmiş hazır məhsul
- yolda və topdansatış anbarlarda olan mal ehtiyatları
- pərakəndə satış müəssisələrində və anbarlarda olan mallar
- müvafiq firmalarda satış üçün komplektləşdirilmiş, çeşidləşdirilmiş istehsal vasitələri

260. Dövrün əvvəlinə qalıq, istehsaldan daxilolmalar, dövlət ehtiyatlarından daxilolmalar və s. daxilolmalar- resurslar balansının hansı hissəsində göstərilir?

- ✓ resurslar
- balans
- məxaric
- mədaxil və məxaric
- bölgü

261. Balansın resurslar hissəsində nələr göstərilir

- istehsaldan daxilolmalar, dövlət ehtiyatlarından daxilolmalar və ixracat
- dövrün əvvəlinə qalıq, idxalat, ixracat və satışın həcmi
- ✓ dövrün əvvəlinə qalıq, istehsaldan daxilolmalar, dövlət ehtiyatlarından daxilolmalar və s. daxilolmalar
- bazar fondları, ixracat, dövlət ehtiyatlarına qaytarılma, dövlət ehtiyatlarına əlavə, dövrün sonuna qalıq
- dövrün əvvəlinə, sonuna qalıq, daxil olan mal ehtiyatı, satış həcmi

262. Mal fondları geniş təkrar istehsalın hansı fazasına daxildir?

- mübadilə
- bölgü və mübadilə
- ✓ istehlak
- istehsal
- bölgü

263. Tələbin qiymət elastikliyi əmsalı necə müəyyən edilir?

- mənfəətlə xərcin fərqi kimi
- qiymətin qalxıb enməsi zamanı
- ✓ tələbin dəyişiklik faizinin onun qiymət dəyişikliyi faizinə nisbəti kimi
- qiymətin dəyişiklik faizinin tələbin dəyişiklik faizinə nisbəti kimi
- gəlirlərin xərclərə nisbəti kimi

264. Tələbin qiymət elastikliyi nə deməkdir?

- tələbin dəyişiklik faizinin onun qiymət dəyişikliyi faizinə nisbətidir
- gəlirlərin xərclərə nisbətidir
- ✓ bazar tələbinin qiymətdəki dəyişikliyə təsir dərəcəsidir
- qiymətin qalxıb enməsi
- tələbin qiymət elastikliyinə əmsalıdır

265. X məhsulu istehsal edilib 3000 vahid, İdxal 500 vahid, ixrac 200 vahid. Ticarət müəssisələrinin anbarlarda ilin əvvəlinə qalıq 50 vahid, ilin sonuna isə 150 vahid olmuşdur. Bazar tutumunu hesablayın?

- 7200
- 4200

- 6300
- 5200
- ✓ 3200

266. Təklif nə zaman qeyri-elastik olur?

- ✓ bazarda istehlakçıların rəqibi və əvəzedici mallar olmadıqda
- bazarda tarazlıq olmadıqda
- bazar doyurulmadıqda
- bazarda tələbi yüksək olduqda və istehlakçıların sayı çox olduqda
- 0

267. Qiyməti 48 man olan mala qiymət elastikliyi əmsalı 0,8 təşkil edir. Əgər satışın ilk dövründə həcmi 1000 vahid təşkil edirsə, onda qiymətin 4 man. artması nəticəsində satışın həcmi neçə vahid dəyişər?

- ✓ 67 vahid azalar
- 126 vahid azalar
- 3,2 vahid dəyişər
- 63 vahid artar
- 126 vahid artar

268. Fəaliyyət müddətinə görə qiymətin hansı növləri vardır ?

- pərakəndə, toptan satış qiymətləri
- istehsal və satış qiymətləri
- ✓ sabit, cari, mövsümi, mərhələli və s.
- illik, rüblük, aylıq və s.
- qısa və uzun müddətli qiymətlər

269. Qiymətin hansı növləri vardır ?

- ✓ müqavilə, tənzimlənən, sərbəst və dövlət tərəfindən təyin olunan
- sabit və dəyişən qiymətlər
- tarazlıq qiyməti, dövlət qiyməti və müqavilə qiyməti
- təklif qiyməti, tarazlıq qiyməti, tələb qiyməti
- tələb qiyməti, təklif qiyməti, bazar qiyməti, dövlət qiyməti

270. Dünya bazarı qiyməti nədir?

- ✓ dünya ticarətinə yönəldilən malın beynəlxalq dəyərinin pul ilə ifadəsidir
- dünya ticarətinə yönəldilən əmtəələrin satış qiymətidir
- dünya ticarətinə yönəldilən əmtəənin idxal qiymətidir
- dünya ticarətinə yönəldilən əmtəənin ixrac qiymətidir
- istehsal mövsümi xarakter daşıyan malların dünya ticarətidir

271. inzibati vasitələrlə

- “İstehlakçıların hüquqlarının müdafiəsi» qanunu ilə
- 0
- ✓ qiymət vasitəsilə
- qiymət və dövlət hüquqi qanunları ilə
- hüquqi prosessual məcəllə və mülki məcəllə ilə

272. Qiymətdəyişməyə təsir göstərən amillər aşağıdakı prinsiplərlə ümumiləşdirilir

- bazardan asılılıq prinsipi, gəlirlilik prinsipi, məqfətlilik prinsipi
- Bazarın dövlət tənzimi hansı vasitələrlə həyata keçirilir?
- ✓ məsəflilik tutmu, marketinq məqsədləri, bazarın konyunkturundan asılılıq prinsipi
- tələbdən asılılıq prinsipi, təklifdən asılılıq prinsipi, marketinq tədqiqatlarından asılılıq prinsipi c maya dəyəri prinsipi, ticarət məqsədləri,
- gəlirlilik prinsipi, rəqəbat prinsipi, etibarlılıq prinsipi

273. Qiymətin əmələ gəlməsinin əsasını nə təşkil edir?

- mənfəət və rentabellik
- əmək məhsuldarlığı və effektivliyi
- ✓ məhsul və xidmət istehsalına çəkilən ictimai əmək məsrəfləri
- əhalinin alıcılıq qabiliyyəti
- xammal və materialların dəyəri

274. Qarşılıqlı mal göndərmələr üzrə qiymətlər əsasən hansı qiymətlər əsasında müəyyənləşdirilir?

- ✓ məhsul istehsal olunan ölkənin bazarında təşəkkül tapmış qiymətlər əsasında
- dünya bazarında təşəkkül tapmış qiymətlər əsasında
- transfer qiymətlər əsasında
- tərəflərin razılaşdıqları qiymətlər əsasında
- çevik qiymətlər əsasında

275. Fabriki-zavod maya dəyəri nədir?

- ✓ məhsulun bilavasitə istehsalına sərf olunan istehsal məsrəfləri
- xammal və əsas materiallar
- məhsulun bilavasitə istehsalına sərf olunan ümumzavod xərcləri
- məhsulun bilavasitə istehsalına sərf olunan enerji, yanacaq daşıyıcıları
- məhsulun bilavasitə istehsalına sərf olunan ictimai sığorta üçün ayırmalar

276. Məhsulun tam maya dəyəri nədir?

- ✓ fabriki-zavod maya dəyəri ilə qeyri-istehsal xərcləri
- orta xərclər və mənfəət
- onun dəyəri və xərcləri
- maya dəyəri və qeyri xərclər
- istehsal xərcləri

277. Alıcı qiyməti nədir?

- ✓ Alıcı bazarında tələb və təklifin az olduğu halda faktiki bazar qiyməti
- Alıcı qiyməti satıcının bazarda müəyyənləşdirdiyi qiymət
- Alıcı qiyməti faktiki bazar qiyməti
- Alıcı qiyməti satıcı bazarında olan qiymət
- Tələb və təklifin az olduğu halda bazar qiyməti

278. Biznes-planın strukturu nədən asılıdır?

- ✓ təşəbbüskarın fəaliyyətindən
- əmtəə və xidmət bazarın vəziyyətindən
- firmanın maliyyə sabitliyinin səviyyəsindən
- biznesin miqyasından
- zəruri investisiyanın həcmindən

279. Biznes-planı aid deyildir:

- ✓ işçilərin seçilməsi
- riskin qiymətləndirilməsi
- rəqabət strategiyasının seçilməsi,
- risklərin sığortalanması
- tədqiqat və işləmələr planı;

280. Biznes-planı aiddir:

- biznesin tarixi

- sahənin vəziyyəti
- ✓ bütün cavablar doğrudur
- titul vərəqəsi
- xülasə

281. Biznes-plan dedikdə nəzərdə tutulur?

- fəaliyyəti üzrə işçi sənədlərin hazırlanması
- mal və xidmətlərin satılması sisteminin yaradılması
- ✓ bütün cavablar doğrudur
- müəssisə və təşkilatın təsisi
- rekonstruksiyası

282. Strateji korporativ planlaşdırma ilə marketinq planlaşdırmasının müqayisəsindən belə demək olar ki,

- hər ikisi əsasən kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir
- korporativ plan marketinq planının tərkib hissəsidir
- hər iki plan eyni bir struktura malikdir
- hər iki plan bazar payının artırılmasına və davamlılığına istiqamətlənib
- ✓ strateji korporativ plan makro və mikro mühitin daha spesifik və detallı təhlilini verir

283. Qısamüddətli kommersiya planlaşdırılması nədir?

- ✓ cari operativ planlaşmadır və müəssisənin illik, yarımillik və s. müddətə vəzifələrini müəy-yən-ləş---dirir
- ərzaq və qeyri-ərzaq mallarının satışını həyata keçirir
- əsasən konkret məqsədlər və kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir
- bir qayda olaraq 3-5 il müddətini əhatə edir, rəhbərlik tərəfindən işlənilib hazırlanır, strateji məqsədləri ifadə edir
- əsasən kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir, birillik müddətə tərtib edilir

284. Planlaşdırmanın hansı cəhətində planın yerinə yetirilməsi prosesi müntəzəm olaraq öyrənilməli, ciddi fərqlər aşkar edildikdə ona düzəlişlər edilməlidir?

- ✓ planlaşdırmanın fasiləsizliyi
- planların reallığı
- planlaşdırmada insan amili
- planların elmi xarakter daşması
- planların sabitliyi

285. Ortamüddətli kommersiya planlaşdırılması nədir

- müxtəlif xidmətlərin, sazişlərin, müqavilələrin hazırlanmasını əhatə edir
- əsasən kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir
- ✓ bir qayda olaraq 3-5 il müddətini əhatə edir, rəhbərlik tərəfindən işlənilib hazırlanır, strateji məqsədləri ifadə edir
- cari operativ planlaşmadır və müəssisənin illik, yarımillik və s. müddətə vəzifələrini müəyyənləşdirir
- əsasən konkret məqsədlər və kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir

286. Uzunmüddətli kommersiya planlaşdırılması nədir?

- ✓ əsasən konkret məqsədləri və 5 illik müddəti əhatə edir
- müxtəlif xidmətlərin, sazişlərin, müqavilələrin hazırlanmasını əhatə edir
- cari operativ planlaşmadır və müəssisənin illik, yarımillik və s. müddətə vəzifələrini müəyyənləşdirir
- bir qayda olaraq 3-5 il müddətini əhatə edir, rəhbərlik tərəfindən işlənilib hazırlanır, strateji məqsədləri ifadə edir
- cari operativ planlaşmadır və müəssisənin illik, yarımillik və s. müddətə vəzifələrini müəyyənləşdirir

287. Müddətinə və səviyyəsinə görə planlaşdırmanın növləri hansılardır

- ✓ strateji, taktiki və operativ
- strateji, qısamüddətli, uzunmüddətli
- strateji və uzunmüddətli planla
- orta müddətli və taktiki planlar

- operativ planlar, kiçik mağazalar üzrə planlaşma

288. İdarəetmə səviyyələri üzrə məqsədlər hansılardır

- orta müddətli və taktiki
- strateji və uzunmüddətli
- ✓ strateji, taktiki və operativ
- strateji, qısamüddətli, uzunmüddətli
- operativ və kiçik məqsədlər

289. Planlaşdırmanın metodları hansılardır

- tədqiqat, balans, təbliğat, riyazi-iqtisadi
- idarəetmə, texniki-riyazi, statistik-təhlil, iqtisadi-texniki
- ✓ balans, texniki-riyazi, iqtisadi-statistik, iqtisadi-riyazi, iqtisadi təhlil
- strateji, texniki-iqtisadi, iqtisadi hesablamalar, taktiki
- texniki, riyazi, statistik, faktik

290. Aşağıdakılardan hansı planlaşdırmanın xarakterik cəhətlərindən deyildir?

- planlaşdırmada insan amili
- planların optimallığı və reallığı
- ✓ planlaşdırmada fasiləlilik
- planların sabitliyi
- planların elmi xarakteri

291. Planlaşdırmanın əsas prinsipi nədir?

- ✓ demokratik-mərkəziyyət
- fəaliyyət və demokratiyanın vəhdəti
- dialektik
- demokratik-mərkəzdənqacma
- anarxiya

292. Mal istehsalının planlaşdırılmasının əsas mərhələsi hansılardır ?

- ✓ sahibkar tərəfindən maddi balansların tərtib edilməsi
- mal istehsalı planının tərtib edilməsi
- istehsal və istehlak planının tərtib edilməsi
- istehsal müəssisələrinin bazarla əlaqəsi
- mal dövriyyəsi planlarının tərtib edilməsi

293. Planlaşdırmanın mərhələlərinin düzgün ardıcılığını göstər

- ✓ proqramın hazırlanması, vəzifə və məqsədlərin müəyyənləşməsi, təsərrüat maliyyə göstəricilərinin inkişaf planının hazırlanması, firmanın strategiyası
- proqramın hazırlanması, vəzifə və məqsədlərin müəyyənləşməsi, firmanın strategiyası, təsərrüat maliyyə göstəricilərinin inkişaf planının hazırlanması.
- firmanın strategiyası, proqramın hazırlanması təsərrüat maliyyə göstəricilərinin inkişaf planının hazırlanması, vəzifə və məqsədlərin müəyyənləşməsi.
- firmanın strategiyası, təsərrüat maliyyə göstəricilərinin inkişaf planının hazırlanması, vəzifə və məqsədlərin müəyyənləşməsi, proqramın hazırlanması
- proqramın hazırlanması, təsərrüat maliyyə göstəricilərinin inkişaf planının hazırlanması, vəzifə və məqsədlərin müəyyənləşməsi, firmanın strategiyası

294. Plan göstəriciləri hansılardır?

- ✓ kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri və iqtisadi təsərrüfat göstəriciləri
- dəyər göstəriciləri, tədavül xərcləri
- kəmiyyət göstəriciləri və iqtisadi göstəricilər
- əmək planı, mal dövriyyəsi

- natural göstəricilər, mal dövriyyəsi göstəriciləri

295. Kütləvi iaşə müəssisələrində məhsul buraxılışının dəyəri necə hesablanır?

- qiymətlərin səviyyəsindən asılı olaraq
- ✓ məhsulların ümumi miqdarını orta hesabla bir qab xörəyin qiymətinə vurmaqla
- alıcılıq qabiliyyətini nəzərə almaqla
- müəssisənin tipinə görə
- istehlakçıların sayını ərzaq məhsulları miqdarına vurmaqla

296. Kütləvi iaşə müəssisələrində istehlakçıların sayından asılı olaraq məhsul buraxılışı necə planlaşdırılır

- qiymətlərin səviyyəsinə görə
- məhsulların ümumi miqdarını orta hesabla bir qab xörəyin qiymətinə vurmaqla
- ✓ istehlakçıların sayı və onların bir nəfərinə düşən məhsulun orta miqdarına görə
- məhsul buraxılışı imkanlarına görə
- istehlak normasına görə

297. Kütləvi iaşə müəssisələrində tipindən asılı olaraq istehsal proqramı neçə metodla hesablanır?

- 8
- ✓ 2
- 4
- 3
- 6

298. Kütləvi iaşə müəssisələrinin ümumi mal dövriyyəsi nədir?

- ərzaq malları satışının məcmuudur
- ✓ topdansatış və pərakəndəsatış mal dövriyyəsinin məcmuudur
- ərzaq və qeyri-ərzaq malları dövriyyəsinin məcmuudur
- kulinariya məmulatları satışdır
- nahar məhsullarının satışdır

299. Kütləvi iaşə müəssisəsinə özünün istehsal etdiyi məhsul hansı qaydada satılır?

- yarmarkalarda
- mağazalarda
- ✓ topdan satış və pərakəndə satış qaydasında
- özünəxidmət qaydasında
- mütərəqqi xidmət qaydasında

300. Nahar məhsullarına nələr daxildir?

- satın alınan mallar
- ✓ birinci, ikinci, üçüncü xörəklər və qəlyanaltılar
- meyvə-tərəvəz
- qənnadı məmulatları
- ərzaq məhsulları

301. Satınalma malları nədir

- isti və soyuq texnoloji proseslərdən keçirilən və istehlak üçün yararlı vəziyyətə çatdırılan mallardır
- ✓ heç bir texnoloji prosesdən, kulinariya emalından keçirilməyən mallardır
- ərzaq və qeyri-ərzaq mallarıdır
- kulinariya məmulatlarıdır
- nahar məhsulları, yarımfabrikatlar, kulinariya məmulatları

302. Kütləvi iaşədə özünün istehsal etdiyi məhsul nədir

- kulinariya məmulatlarıdır
 - ✓ isti və soyuq texnoloji proseslərdən keçirilən və istehlak üçün yararlı vəziyyətə çatdırılan məhsuldur
 - heç bir texnoloji prosesdən, kulinariya emalından keçirilməyən mallardır
 - birinci, ikinci, üçüncü xörəklər və qəlyanaltılardır
 - nahar məhsulları, yarımfabrikatlar, kulinariya məmulatları
- 303.** Kütləvi iaşə müəssisələrinin özünün istehsal etdiyi məhsullara nələr daxildir
- kulinariya məmulatları
 - ✓ nahar məhsulları, yarımfabrikatlar, kulinariya məmulatları
 - ərzaq malları
 - qeyri-ərzaq malları
 - süd və süd məhsulları, çörək
- 304.** Kütləvi iaşə müəssisələri hansı əməliyyatları həyata keçirir
- ✓ özünün istehsal etdiyi və satınalma mallarının satışını həyata keçirir
 - istehsal edir
 - yarımfabrikatlar istehsal edir
 - kulinariya məmulatlarını satır
 - tələbi öyrənir
- 305.** Kütləvi iaşənin digər sahələrdən fərqli xüsusiyyətləri hansılardır?
- ✓ o təkrar istehsalın bütün mərhələlərini özündə əks etdirir
 - məhsul istehsal edir və satış prosesini həyata keçirir
 - mal ehtiyatları yaradır
 - istehlakçılara xidmət göstərir
 - məhsul istehsal edir və istehlakını həyata keçirir
- 306.** Kütləvi iaşə müəssisələri hansı funksiyaları yerinə yetirir?
- ✓ istehsal, ticarət, istehlakın təşkili
 - dövriyyə, ehtiyat, daxilolma
 - istehsal, satış, daxilolma
 - mal təklifi, qiyməti, istehsalı
 - tələb, təklif, istehsal
- 307.** Kütləvi iaşə müəssisələri neçə funksiyanı yerinə yetirir?
- ✓ 3
 - 5
 - 6
 - 4
 - 2
- 308.** İstehsal, ticarət, istehlakın təşkili funksiyalarını iqtisadiyyatın hansı sahəsi yerinə yetirir?
- ✓ kütləvi iaşə
 - topdansa satış ticarət
 - istehsal
 - xidmət
 - pərakində ticarət
- 309.** Kütləvi iaşə müəssisəsinin xammal və məhsul balansını necə tərtib edilir (Q1 Q2 dövrün əvvəlinə və sonuna olan mal qalığı, D-daxilolma, S-satış)
- ✓ $Q2 + D = S - Q1$
- 310.** Kütləvi iaşə müəssisəsinin ümumi dövriyyəsinə nələr daxildir?

- ✓ pərakəndə və topdansaş mal dövriyyəsi
- kulinariya məhsulları və satın alınan malların dəyər ifadəsilə həcmi
- kulinar məmullatları satışı və pərakəndə satış mal dövriyyəsinin mücmuu
- topdansaş mal dövriyyəsi və nahar məhsulları üzrə dövriyyənin məcmuu
- satın alınan və özünün istehsal etdiyi mallar satışının məcmuu

311. Xammal və ərzaq malları ehtiyatının həcmi hansı amillərlə müəyyən edilir

- ✓ istehsal proqramı, mal dövriyyəsinin həcmi və strukturu
- təchizatın təşkili və xammalın daxil olması ahəngdarlığı
- yerli fermer təsərrüfatlarından daxilolmalar
- mövsümi xarakterli daxilolmalar
- istehlakçıların tələbinin xarakteri

312. Pərakəndə ticarət şəbəkəsi planlaşdırılarkən ilk növbədə hansı göstəricilər nəzərə alınmalıdır

- ✓ əhalinin sayı və mal dövriyyəsinin həcmi
- mağazaların ümumi sayı
- pərakəndə və topdansaş müəssisələrinin ümumi mal dövriyyəsinin həcmi
- universal çeşidli mağazaların və ticarət nöqtələrinin sayı
- mal ehtiyatlarının həcmi və tədavül vaxtı

313. Fərz edək ki, əhalinin alıcılıq fondu 3 ildə 658,2mln. manatdan 692,3 manatadək , firmanın mal dövriyyəsi isə 35,6 mln. manatdan 40,5 mln. manatadək artmışdır. Qarşıdakı il üçün alıcılıq fondu 5,1% çox planlaşdırılmışdır. Planlaşdırılan il üçün mal satışının həcmi tapın

- ✓ 42.5 mln.manat
- 43.2 mln. manat
- 41.1 mln. manat
- 40,5 mln. manat
- 44.21 mln. manat

314. qiymətlərin çox aşağı düşməsində-satışın həcmi demək olar ki, dəyişmir

- ✓ qiymətin nəzərə çarpan dərəcədə aşağı düşür-satışın həcmi yüksəlir
- qiymət aşağı olur-satış cüzi olur
- qiymət yüksəlir-satış da yüksəlir
- qiymətlərin çox aşağı düşməsində-satışın həcmi demək olar ki, dəyişmir
- qiymətlər aşağı düşür-satışın həcmi dəyişmir

315. Pərakəndə satış mal dövriyyəsi planı hansı göstəricilər üzrə müəyyən edilir

- ✓ mal satışı, mal ehtiyatları və malların daxil olması
- istehsal proqramının həcmi, mal ehtiyatları, mal satışı
- mal qalığı, dövriyyənin quruluşu, malların daxil olması
- daxil olma, alıcılıq fondu, tədavül xərcləri
- alıcılıq fondu, əmək planı, əmək haqqı fondu

316. Pərakəndə satış mal dövriyyəsinin planlaşdırılmasında hansı metodlardan istifadə olunur?

- ✓ Birbaşa hesablama, iqtisadi-analitik
- Operativ, müqayisə, sınaq
- Riyazi, mühasibat, kommersiya
- Normativ, qruplaşma metodları
- İqtisadi-analitik, statistik, iqtisadi

317. Müəssisənin mal ehtiyatlarını təhlil etməkdə əsas məqsəd nədir?

- ✓ mal dövriyyəsinin inkişafını normal inkişafının nə dərəcədə təmin etdiyini və malların dövretmə sürətinin necə dəyişdiyini aşkar etməkdən ibarətdir

- mal ehtiyatlarını normalaşdırmaqdan ibarətdir
- dövriyyəni inkişaf etdirmək
- mal resurslarını artırmaqdan ibarətdir
- əhalinin alıcılıq qabiliyyətini öyrənməkdən ibarətdir

318. Müəssisə üzrə mal ehtiyatlarının əsas vəzifəsi nədir?

- ✓ mal satışının fasiləsizliyini təmin etmək
- satış prosesini həyata keçirmək
- tələbi artırmaq
- qiyməti aşağı salmaq
- iqtisadiyyatı yüksəltmək

319. Müəssisənin mal satışı planı təhlil və tərtib edilərkən hansı məlumatlardan istifadə edilir?

- ✓ riyazi, statistik və operativ uçot
- pul gəlirlərinə aid olan məlumatlardan
- mal satışına aid
- tələbə aid
- əhalinin alıcılıq fonduna aid olan məlumatlardan

320. Müəssisənin pərakəndə satış mal dövriyyəsi hansı ardıcılıqla təhlil edilir?

- ✓ mal satışı, mal ehtiyatları, malların daxil olması
- mal ehtiyatları, daxil olması, mal satışı
- mal ehtiyatları, dövriyyənin həcmi və quruluşu
- Mənbələr üzrə daxil olma, kvartallar üzrə satış
- malların daxil olması, ehtiyatlar, mal satışı

321. Müəssisənin mal dövriyyəsinin planlaşdırılması hansı mərhələlərdən ibarətdir?

- ✓ təhlil, plan layihəsinin hazırlanması və bəyənilməsi
- mal alışı, satış, istehlakçıların sayı
- dövriyyənin həcmi və quruluşunun hesablanması
- alıcılıq fondu, mal ehtiyatları
- mal ehtiyatları, satış və daxilolma

322. Müəssisənin mal satışının təhlili necə aparılır

- ✓ müəssisə, mal qrupları, aylar, rüblər və il üzrə
- mal qrupları üzrə
- alıcılıq fondu üzrə
- rüblər üzrə
- cəmi müəssisə üzrə

323. Ticarət müəssisəsinin mal dövriyyəsi planı hansı göstəricilər üzrə tərtib olunur?

- ✓ mal satışı, mal ehtiyatları, mal təminatı
- xərclər, əmək haqqı fondu
- işçilərin sayı, əmək məhsuldarlığı
- mal alışı, çeşid quruluşu, plan səviyyəsi
- tədavül xərcləri, gəlir, mənfəət

324. Ticarətin hansı plan göstəriciləri mal dövriyyəsi əsasında tərtib olunmur?

- ✓ işçinin təhsili və ixtisasının artırılması
- əmək haqqı fondu
- gəlir, mənfəət və rentabellik
- kredit planı
- əmək planı

325. Ticarətin hansı plan göstəriciləri mal dövriyyəsiəndən asılı olaraq hesablanılır

- ✓ mal ehtiyatları, daxil olma, gəlir, mənfəət, işçilərin sayı
- bankların hesablaşma hesabında olan vəsait, kassada olan pul vəsaiti
- istehlakçılarının sayı, müəssisənin kassasında olan pul vəsaiti
- tədavül xərcləri, sair aktivlər, ümitsiz borclar
- avadanlıqlara, inventarlara, maşınlara olan tələbat

326. Pərakəndə satış mal dövriyyəsi vasitəsilə hansı proses baş verir?

- ✓ dəyər formalarının dəyişilməsi, malın pula çevrilməsi
- mal ehtiyatlarının, malların daxil olmasının hərəkəti
- malların gətirilməsi, satışı və ehtiyatların yaranması
- alıcı tələbinin ödənilməsi, təkrar istehsal
- malların satışı, tələbin ödənilməsi

327. Özünəxidmət mağazasında ticarət zalı işçilərinin əsas funksiyaları nədən ibarətdir?

- informasiyanın verilməsi
- ✓ məsləhət və nəzarət
- inventar qabına yığma
- hesablaşma əməliyyatları
- reklamlaşdırma

328. Ticarətin formalarına uyğun olaraq pərakəndə satış mal dövriyyəsinin hansı növləri vardır

- ✓ dövlət, kooperativ və xüsusi ticarətin mal dövriyyəsi
- şirkətlərin, firmaların və müəssisələrin dövriyyəsi
- dövlət, qəsəbə və istehlakçılar
- şəhər, bələdiyyə və kənd dövriyyəsi
- şəhər, kənd və fəhlə qəsəbəsinin dövriyyəsi

329. Şəxsi istehlakın dövriyyəyə cəlb olunmayan hissəsi nəyin hesabına ödənilir?

- ✓ şəxsi həyatıyanı təsərrüfatlarından əldə etdikləri məhsul hesabına
- sahibkarın vəsaiti hesabına
- humanitar yardım hesabına
- dövlət fondu hesabına
- ictimai istehlak fondları hesabına

330. Əhalinin şəxsi istehlak fondunun nə qədər hissəsi pərakəndə satış mal dövriyyəsi vasitəsilə ödənilir ?

- .7
- 1
- .6
- .5
- ✓ 87-90 %

331. Pərakəndə satış mal dövriyyəsi ilə əhalinin istehlak fondunu eyniləşdirmək olar?

- ✓ yox
- müəyyən qədər
- tamamilə
- qismən
- hə

332. Mal dövriyyəsi inkişafının neçə qanunauyğunluqları vardır

- ✓ 4

- 6
- 5
- 10
- 2

333. Şəhərə nisbətən kənd yerlərində mal dövriyyəsinin sürətlə artması nəyə şamil edilir ?

- ✓ qeyri-ərzaq mallarına
- ət və ət məhsullarına
 - pul gəlirlərinə
 - alıcılıq qabiliyyətinə
 - çörəyə və çörək məmulatlarına

334. Pərakəndə satış mal dövriyyəsi strukturu hansı amillərdən asılıdır?

- ✓ istehsalın həcmi və quruluşundan, pul gəlirlərinin səviyyəsindən, demoqrafik amillərdən
- mal qruplarından, ehtiyatlardan
 - işçilərin sayından, əmək haqqından
 - iqlim şəraitindən, daxilolmadan
 - qiymətdən, puldan, maya dəyərindən

335. Mal dövriyyəsinin quruluşu nədir ?

- ✓ dövriyyənin ümumi həcmində ayrı-ayrı mal qruplarının xüsusi çəkisi
- mal qrupları üzrə satışdır
 - rublər üzrə satışdır
 - bir günlük satışdır
 - mal satışının həcmidir

336. Ticarətin gələcək inkişafı və əhaliyə xidmətin yaxşılaşdırılmasına hansı sosial-iqtisadi amillər təsir edir?

- ✓ bütün cavablar doğrudur
- mal istehsalının artması
 - mənzil tikintisinin inkişafı
 - istehlakın strukturunun yaxşılaşdırılması
 - əhəlinin sayının artması

337. Ticarət şəbəkəsinin inkişafı hansı vəzifələrə uyğun gəlməlidir?

- ✓ bütün cavablar doğrudur
- mal dövriyyəsinin artmasına
 - mal dövriyyəsinin strukturunun yaxşılaşdırılmasına
 - xidmət mədəniyyətinin yüksəlməsinə
 - ticarət xidməti sistemində

338. Ticarət şəbəkəsinin inkişafına təsir göstərən sosial amillər hansılardır?

- ✓ əhəlinin pul gəlirlərinin həcmi, istehlak tələbi, bazarın sosial-mədəni mühiti
- sənaye təyinatlı məhsul istehsalı, malların qiyməti
 - bazarda rəqəbat mühiti, müəssisələrdə düzgün idarəetmə
 - kütləvi işə müəssisələrinin, yeyinti sənayesinin və ərzaq malları ticarətinin inkişafı
 - əmtəə istehsalı, nəqliyyat, mənzil tikintisi, pərakəndə mal dövriyyəsinin həcmi

339. Pərakəndə satış mal dövriyyəsi nəyə deyilir?

- ✓ malların bilavasitə istehlakçılara satışı
- malların istehsaldan istehlakçılara satışının ilkin mərhələsinə
 - malların istehsaldan topdansa satış həlqəsinə çatdırılmasını xarakterizə edən mərhələ
 - təkrar istehsal prosesinin son fazasını
 - malların hərəkətinin aralıq həlqəsində təşkilat və müəssisələrə mal satışı

340. Pərakəndə ticarət müəssisələrinin əsas funksiyaları

- ✓ ticarət-operativ, maliyyə-təsərrüfat, idarəetmə fəaliyyəti
- alıcılarla haqq-hesabın sürətləndirilməsi, xidmətin keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- mağazada texnoloji proseslərin avtomatlaşdırılması
- ticarət-texnoloji prosesləri sadələşdirmək, xərcləri aşağı salmaq
- iş yerlərinin miqdarının optimallaşdırılması, alıcıların vaxtına qənaət edilməsi

341. Pərakəndə ticarət müəssisələrinin yerləşdirilməsində əlverişlilik dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ alıcılar üçün mağazalara asan girib-çıxmaq
- mağazaların yaşayış zonasında olması
- mağazaların mikrorayonda yerləşməsi
- mağazalara malların daha rahat gətirilməsi
- mağazaların şəhərin mərkəzində yerləşməsi

342. Ticarət müəssisəsinin yerləşdirilməsində aşağıdakı amili nəzərə almaq məqsədəuyğun deyil?

- ✓ əmək resurslarının mövcudluğu
- regionun istehlak profili
- piyada axını
- ümumi fon
- icarə şərtləri

343. Mal təminatı planı nədən ibarətdir?

- ✓ malların satın alınıb anbara daxil olmasından
- malların saxlanılmasından
- malların satışından
- mal ehtiyatlarının normalaşdırılmasından
- malların daşınmasından

344. Mal təminatı planı hansı göstəricilərlə tərtib olunur?

- ✓ miqdar və dəyər ilə
- natural və faizlə
- gün və dəfə ilə
- tonnlə
- mütləq və nisbi

345. Topdansatış mal dövriyyəsinin növləri hansılardır

- ✓ istehsal vasitələrinin topdan satışı, kənd təsərrüfatı məhsullarının tədarükü, istehlak mallarının topdan satışı
- tranzit dövriyyə, kənd təsərrüfatı məhsullarının topdan satışı
- hesablasmalarada iştirak etməklə dövriyyə, istehlakçılara mal satışı üzrə dövriyyə
- kütləvi iaşə müəssisələrində özünün istehsal etdiyi məhsul üzrə dövriyyə, anbar dövriyyəsi
- kulinariya məmulatlarının topdan satışı, istehlak malarının topdan satışı

346. Malların topdan satış qaydası ilə bilavasitə anbarlardan satılması necə adlanır?

- ✓ topdan anbar mal dövriyyəsi
- ümumi mal dövriyyəsi
- pərakəndə satış mal dövriyyəsi
- mal dövriyyəsinin həcmi
- topdan tranzit mal dövriyyəsi

347. Topdan anbar mal dövriyyəsi nədir

- ✓ malların topdan satış qaydası ilə bilavasitə anbarlardan satılması başa düşülür

- anbar dövriyyəsi dedikdə malların pərakəndə satış formasında anbarlardan satılması başa düşülür
- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdan satış bazası həmin mallar üzrə mal göndərən müəssisə ilə hesablaşma aparır
- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdan satış bazası həmin mallar üzrə mal göndərən müəssisə ilə hesablaşma aparmır
- mal göndərən, sənaye müəssisələrinin anbarından birbaşa pərakəndə satış müəssisəsinə göndərilən malların dəyər məcmuudur

348. Transzit mal dövriyyəsi malgöndərənlə hesablaşmanın formasına görə necə bölünür

- ✓ hesablaşmada iştirak etməklə transit və hesablaşmada iştirak etməməklə tranzit
- hesablaşmada iştirak etməməklə anbar və tranzit dövriyyə
- hesablaşmada iştirak etməklə anbar və tranzit dövriyyə
- topdan baza ilə malgöndərən müəssisənin özünün hesablaşması ilə
- tranzit və anbar mal dövriyyəsi

349. Topdan tranzit mal dövriyyəsi nədir?

- ✓ mal göndərən, sənaye müəssisəsinin anbarından birbaşa pərakəndə satış müəssisələrinə göndərilən malların dəyər məcmuudur
- anbar dövriyyəsi malların pərakəndə satış formasında anbarlardan satılması başa düşülür
- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdansatış bazası həmin mallar üzrə mal göndərən müəssisə ilə hesablaşma aparır
- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdansatış bazası həmin mallar üzrə mal göndərən müəssisə ilə hesablaşma aparmır
- sənaye müəssisələrinin anbarından topdansatış müəssisəsinə göndərilən malların dəyər məcmuudur

350. Ticarət mal çeşidi nədir?

- ✓ pərakəndə ticarət müəssisələri tərəfindən alıcılara təqdim olunan çeşidlərdir
- həcm, qiymət, xarici görünüş və digər əlamət göstəriciləri ilə səciyyələndirilən xüsusilaşmış tamlıqdır
- istehlakına əmək sərf olunan məhsuldur
- orqonoleptik və digər istehlak xüsusiyyətlərinə malik olan məhsul vahididir
- sənaye və kənd təsərrüfatı tərəfindən buraxılan məhsulların məcmuudur

351. Mal yeridilişində ümumi dövriyyənin pərakəndə satış mal dövriyyəsinə nisbəti hansı göstəricini müəyyən edir?

- ✓ həlqəlik əmsalını
- korelyasiya əmsalını
- variyasiya əmsalını
- ahəngdarlıq əmsalını
- elastiklik əmsalını

352. Mal yeridilişinin həlqəlik əmsalı necə hesablanılır?

- ✓ ümumi dövriyyənin pərakəndə satış dövriyyəsinə nisbəti kimi
- topdansatış dövriyyənin ümumi dövriyyəyə nisbəti kimi
- ümumi dövriyyənin topdansatış dövriyyəyə nisbəti kimi
- topdansatış dövriyyənin pərakəndə satış dövriyyəyə nisbəti kimi
- pərakəndə satış dövriyyəsinin ümumi dövriyyəyə nisbəti kimi

353. Diler kimdir

- ✓ öz hesabına və öz adından birja və ya ticarət vasitəçiliyini həyata keçirən hüquqi və fiziki şəxsdir
- vasitəçinin öz xeyrinə müqavilə bağlayan birja
- tez xarab olan malların topdan satıcılarıdır
- Fermer təsərrüfatları ilə əlaqə yaradan komissyonçulardır
- əmtəə birjasında alıcı və satıcılar arasında sazişlərin bağlanması ticarət vasitəçisidir

354. Broker kimdir?

- ✓ əmtəə birjasında alıcı və satıcılar arasında sazişlərin bağlanması ticarət vasitəçisidir
- tez xarab olan malların topdan satıcılarıdır
- fermer təsərrüfatları ilə əlaqə yaradan komissyonçulardır
- əmlak sanksiyasını təqsirli tərəfə öhdəliklərin tam və vaxtı-vaxtında yerinə yetirilməsinə nəzarət edən subyektdir
- vasitəçinin öz xeyrinə müqavilə bağlayan birjadır

355. Keyfiyyət barədə alıcının iradı hansı qaydada ödənilir

- ✓ qüsurların aradan qaldırılması və ya əmtəənin qiymətinin aşağı salınması ilə
- çatışmayan miqdarda əmtəənin göndərilməsi və qiymətin aşağı salınması ilə
- əmtəənin qiymətinin artırılması ilə
- çatışmayan miqdarda əmtəənin göndərilməsi yaxud pulun geri qaytarılması vasitəsilə
- çatışmayan əmtəə üçün ödənilmiş pulun bir hissəsinin geri qaytarılması vasitəsi ilə

356. Yarmarkalarda bağlanmış müqavilələri kim qeydiyyat alır?

- ✓ müqavilələrin uçotu üzrə qrup
- yarmarka komitəsi
- yarmarkanın ümumi iclası
- yarmarka komitəsinin işçi qrupu
- yarmarka direktorluğu

357. Əhalinin ərzaq və qeyri-ərzaq mallarına olan tələbatının maksimum dərəcədə tam və dolğun şəkildə ödəmək və bununla bərabər tələbatı fəal təsir göstərmək məqsədilə mallara olan ehtiyacı öyrənməyə yönəldilməsi deyilərkən nə başa düşülür?

- ✓ çeşidin formalaşması
- istehsal çeşidi
- ticarət çeşidi
- əmtəə vahidi
- komplektlilik

358. Əmtəə vahidi nədir

- ✓ həcm, qiymət, xarici görünüş və digər əlamət göstəriciləri ilə səciyyələndirilən xüsusiləşmiş tamlıqdır.
- orqonoleptik və digər istehlak xüsusiyyətlərinə malik olan məhsul vahididir
- firmanın mal dövriyyəsinin ümumi dövriyyəyə nisbətidir
- istehsal olunan lakin bazara çıxarılmayan məhsuldur
- istehlakına əmək sərf olunan məhsuldur

359. Daxil olan malların qəbulu zamanı artıq və əksik gəlmə halları baş verərsə rəsmiyyətə salmaq üçün nə etmək lazımdır.

- ✓ akt tərtib etməklə rəsmiləşdirmək lazımdır
- malları geri qaytarmaq lazımdır
- malları ticarət zalında yerləşdirmək lazımdır
- malları keyfiyyətli saxlamaq lazımdır
- malları saxlama kameralarına yığmaq lazımdır

360. Mal (əmtəə) yeridilişinin ticarət amillərinə nə aiddir

- ✓ ticarət müəssisəsinin ölçüsü, ixtisaslaşdırılması və yerləşməsi
- ticarət müəssisəsinin təsərrüfat müstəqilliyi və gəlirliliyi
- memarlıq-inşaat və şəhərsalma amilləri
- istehsal müəssisələrinin ixtisaslaşdırılması
- ticarət müəssisələrinin xarici görünüşü və reklamı

361. Mal (əmtəə) yeridilişinin texnoloji zəncirinin əsas həlqələri hansılardır?

- ✓ sənaye müəssisələri, topdansatış və pərakəndə müəssisələr
- material istehsalının ayrı-ayrı sahələri
- ticarət evləri, birjalar, reklam agentliklər
- mal (əmtəə) tədavülü sferası
- mağazalar (marketlər), köşklər, çadırlar

362. Malgöndərən-topdan müəssisələr kimlərdir

- ✓ bütün cavablar doğrudur
- hərraclar və əmtəə birjalari,
- broker və agent müəssisələr,
- dilerlər
- topdan yarmarkalar və mağaza-anbarlar,

363. Malgöndərən istehsalçılara kimlər daxildir?

- ✓ alıcıların tələbatını ödəmək məqsədilə istehlak təyinatlı müxtəlif çeşidli əmtəələr istehsal edən istehsal müəssisələri, firmalar, fərdi sahibkarlar
- distribüterlər, broker müəssisələr, agent müəssisələr
- konsiqnatlar, əmtəə birjalari, mağaza-anbarlar
- topdan yarmarkalar, hərraclar, əmtəə birjalari, mağaza-anbarlar
- broker müəssisələr, agent müəssisələr, dilerlər

364. Topdan alış üzrə kommersiya işinin mərhələləri hansılardır?

- ✓ alıcı tələbatının öyrənilməsi, proqnozlaşdırılması, malgöndərənlərin öyrənilməsi, təsərrüfat əlaqələrinin təşkili, topdan alqı üzrə uçota nəzarətin təşkili
- bazarın öyrənilməsi, malın istehsalı bazara çıxarılması, əmtəənin bazarda mövqeyinin möhkəmləndirilməsi
- alıcı tələbatının öyrənilməsi, malın keyfiyyətinin qorunması
- şəbəkənin malla fasiləsiz təchiz üçün həyata keçirən ticarət sistemi
- tələbatın öyrənilməsi, bazar imkanlarının öyrənilməsi, təhlili, uçotu, marketing kompleksinin işlənməsi

365. Topdan xidmətlər kompleksinə nə daxildir

- ✓ texnoloji, kommersiya, təşkilati, məsləhət, informasiya, maliyyə
- kommersiya, reklam, ticarət, komission xidməti
- əmtəənin çeşidi, keyfiyyəti, marketing xidməti
- ticarət hesablaşma əməliyyatı
- ticarət, reklam, icarə

366. Miqdar barədə alıcının iradə hansı qaydada ödənilir

- çatışmayan əmtəə üçün ödənilmiş pulun bir hissəsinin geri qaytarılması vasitəsi ilə
- çatışmayan miqdarda əmtəənin göndərilməsi yaxud ödənilmiş pulun geri qaytarılması vasitəsi ilə
- qüsurların aradan qaldırılması ilə
- əmtəənin qiymətinin artırılması ilə
- ✓ çatışmayan miqdarda əmtəənin göndərilməsi və qiymətin aşağı salınması ilə

367. Əmlak sanksiyaları nə üçün tətbiq edilir?

- əmlak sanksiyası yalnız qoyulmuş vaxta əməl olunmadıqda tutulur
- əmlak sanksiyası mülki müqavilənin xitam vasitəsidir
- ✓ təqsirli tərəfi öhdəliklərin tam və vaxtı-vaxtında yerinə yetirilməsinə vadar etmək üçün
- alıcı tərəf malı alıb pulunu ödəmədiyi halda əmlak sanksiyası mal alana tətbiq olunur
- alıcı və satıcı malın xüsusiyyətindən asılı olaraq bir-birinə tətbiq edir

368. Komplektlilik nədir?

- ✓ malın ümumi bir tələbatı ödəməsinə təmin edəcək müəyyən toplusu başa düşülür
- malların alıcı tələbini tam dolğun ödənilməsi məqsədi ilə daha dərin çeşidin təklif olunmasıdır
- mallara xüsusi bir tələbatı ödəməsi üçün dəst halında hazırlanması
- əmtəələri alıcı tələbini tam ödəməsi üçün tamamlayıcı
- əmtəələrin ekspertiza üçün ayrılmış dəsti başa düşülür

369. Mağazada göstərilən ticarət xidmətlərinə aid deyildir

- ✓ tibbi xidmətlər
- digər pulsuz xidmətlər

- mağazaya gələnlər üçün əlverişli şərait yaratmaqla əlaqəli xidmətlər
 - əldə olunan malın istifadəsi ilə əlaqədar xidmətlər,
 - mal alışı ilə əlaqəli xidmətlər,
370. Topdan anbar dövriyyəsi zamanı əmtəələrin anbarlardan topdan satışının həyata keçirilməsində aşağıdakı metodlardan hansı məqbul sayılır
- ticarət avtomatları, evdə satış
 - avtoanbarlar vasitəsi
 - ✓ alıcılar tərəfindən şəxsi seçim
 - yazılı telefon, telefaks
 - maldaşıyan ekspeditorlar
371. mal dövriyyəsinin strukturunu
- variasiya əmsalını
 - ✓ mal dövriyyəsinin həcmi
 - mal dövriyyəsinin dinamikasını
 - ağəngdarlıq əmsalını
372. mal dövriyyəsinin ümumi həcmi
- mal dövriyyəsinin dinamikası
 - ✓ mal dövriyyəsinin strukturu
 - ağəngdarlıq əmsalı
 - variasiya əmsalı
373. Topdansatış mal dövriyyəsinin təhlili metodları hansıdır?:
- ✓ müqayisə metodu.
 - statistik qruplaşdırma metodu
 - bütün cavablar doğrudur
 - korelyasiya metodu
 - balans metodu
374. Aşağıdakı fikirlərdən hansı düzgün deyildir?
- vəsiləlilik əmsalı aralıq vəsilələrin sayını xarakterizə edir.
 - aralıq vəsilələrin sayının az olması mal tədavülü vaxtının az olmasına dəlalət edir.
 - ✓ aralıq vəsilələrin sayının azalması mal tədavülü vaxtının artmasına səbəb olur
 - vəsiləlik əmsalı ümumi mal dövriyyəsinin xalis mal dövriyyəsinə (pərakəndə) olan nisbətidir
 - vəsiləlilik əmsalı həmişə vahiddən artıq olur
375. Vəsiləlik əmsalı nə cür hesablanır?
- ✓ ümumi mal dövriyyəsinin xalis mal dövriyyəsinə olan nisbəti kimi
 - pərakəndə mal dövriyyəsinin topdansatış mal dövriyyəsinə nisbəti kimi
 - anbar mal dövriyyəsinin transit mal dövriyyəsinə nisbəti kimi
 - xalis (pərakəndə) mal dövriyyəsinin ümumi mal dövriyyəsinə nisbəti kimi
 - topdansatış mal dövriyyəsinin pərakəndə mal dövriyyəsinə nisbəti kimi
376. Mal yeridilməsi təhlil edilərkən hansı tədbirlər həyata keçirilməlidir
- ✓ planlaşdırılan ildən əvvəlki 3-5 il ərzində topdan satış mal dövriyyəsinin dinamikasının öyrənilməsi
 - topdan satış və pərakəndə satış ticarətində mal ehtiyatlarının vəziyyətinin öyrənilməsi
 - malların daxil olması ilə satılması arasındakı balans əlaqəsi
 - ayrı-ayrı mal qruplarının öyrənilməsi
 - topdan satışın hər bir növünün öyrənilməsi
377. Kütləvi işə müəssisələrində hansı mal ehtiyatları vardır

- mövsümi
- gündəlik mal ehtiyatları
- ✓ istehsal təyinatlı və mal ehtiyatları
- ərzaq malları ehtiyatları
- cari

378. Alıcı ofertanın bütün şərtləri ilə razılaşdıqda hansı hərəkətləri yerinə yetirilir

- teleqraf vasitəsi ilə satıcıya yazılı şəkildə göndərir
- sifariş olunan əmtəəni qəbul etməyə hazırlaşır strateji planlaşmanı həyata keçirir
- ✓ poçt və ya teleqraf vasitəsi ilə satıcıya yazılı şəkildə onu təsdiq etmək barədə cavab göndərir ofertaya qarşı əks oferta göndərir
- müqaviləni imzalayıb geri qaytarır
- əmtəəni göndərməyə başlayır nəqliyyatı seçir

379. Ticarət kompensasiya sövdələşmələri ən gec hansı müddətdə başa çatmalıdır

- 36 ay müddətinə
- 48 ay müddətinə
- 6 ay müddətinə
- 12 ay müddətinə
- ✓ 24 ay müddətinə

380. Ticarət-vasitəçilik əməliyyatı nədir?

- istehsalçıdan asılı olmayan ticarət vasitəçisi tərəfindən istehsalçının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış saziş əsasında alqı-satqı ilə əlaqədar həyata keçirilən əməliyyatdır
- vasitəçinin köməyi ilə alıcı və satıcı arasında əlaqə yaradılması üzrə əməliyyatdır
- əmtəənin müəyyən ərazidə istehsalçıdan son istehlakçıya irəlilədilməsinə kömək göstərilməsidir
- ✓ ticarət vasitəçisi tərəfindən öz adından və öz vəsaiti hesabına həyata keçirilən əməliyyatlardır
- əmtəələrin alqı-satqı müqaviləsinin bağlanmasıdır

381. Mal göndərmə müqaviləsi nədir?

- yükdaşıma şərtlərinin pozulmasına görə tərtib edilən və pozuntunun səbəbkarına iddia bildirmək hüququ bildirən sənəd
- ✓ Mal göndərənə alıcılar arasındakı təsərrüfat əlaqələrinin ən vacib formasıdır.
- kommersiya məsrəflərinin, pozuntuların göstərildiyi sənəd
- satıcının alıcıya müəyyən müddətə, möhlətlə əmtəə əvəzinə verdiyi sənəd
- keyfiyyətin, onun keyfiyyət üzrə standartlara və texniki şərtlərə uyğun gəldiyini təsdiq edən sənəd

382. Peniya nədir?

- malın alışı qiymətinə əlavədir
- ✓ borclu tərəf öhdəliyi müəyyən edilmiş müddətdə yerinə yetirmədikdə verir
- qoyulmuş müddətin ötdüyü vaxtlarda tətbiq olunur
- kreditorun tətbiq etdiyi cərimədir
- borca əlavə olaraq ödənilməli məbləğdir

383. Cərimə nədir

- ✓ mövcud müqaviləni pozan fiziki və hüquqi şəxsə tətbiq edilən təsirdir
- mal alışı zamanı malgöndərənə tətbiq olunur
- alıcı və satıcının müəyyən vəziyyətlərdə hər birinə tətbiq olunur
- satılan malın xüsusiyyəti aşağı olduqda tətbiq olunur
- bank tərəfindən alqı-satqı prosesi pozulduqda tətbiq olunur

384. Mal verənlərlə münasibətdə pərakəndə ticarət hansı üstünlüklərə malik olmalıdır

- ✓ müəyyən regionlarda malların satışı, malları daha aşağı qiymətlərlə almaq və malların daşınmasını sürətləndirmək
- malları istehsal etmək

- malları tədarük etmək
- mal ehtiyatı yaratmaq
- malları növlərə ayırmaq

385. Mal yeridilişinin səmərəli təşkilinə hansı amillər təsir edir?

- ✓ məhsuldar qüvvələrin, topdansaş bazaların düzgün yerləşdirilməsi, nəqliyyat
- dövriyyənin həcmi, quruluşu, mal daşınması
- bazarın həcmi, tutumu, istehlakçıların sayı
- marşrut, vaqon tarifləri, malların qablaşdırılması
- mal ehtiyatları, əsas fondların vəziyyəti

386. Mal yeridilişinin həlqəlik əmsalı nəyə bərabərdir

- 4
- 5
- ✓ 1
- 2
- 3

387. Mal yeridilişinin təşkili və formaları nə ilə müəyyən edilir?

- mal ehtiyatlarının məcmuu ilə
- nəqliyyatın inkişaf səviyyəsi ilə
- ✓ iqtisadi münasibətlərin xarakteri ilə
- əhalinin alıcılıq qabiliyyəti ilə
- əhalinin mal almaq imkanları ilə

388. Valyuta birjalrı hansı məqsədlə yaradılır

- mal dövriyyəsi həcmi təyin etmək üçün
- tədavülə buraxılan pul kütləsinə qarşı tələbatı təyin etmək
- ✓ hər hansı bir ölkənin milli valyutasını dövrli valyutaya və ya əksinə çevirmək
- bankların kassa planını düzgün tənzimləmək
- istehlakçıların xarici valyutaya qarşı tələbini ödəmək

389. Nümunəvi müqavilələr üzrə mübahisə və fikir ayrılıqları hansı qaydada həll olunur

- ✓ arbitraj qaydasında
- birja komitələrinin müəyyənləşdirdiyi qaydada
- nümunəvi kontraktı hazırlanmış təşkilatın müəyyənləşdirdiyi qaydada
- gömrük orqanlarının həll etməsi qaydasında
- nümunəvi müqavilələr üzrə mübahisə və fikir ayrılıqları hansı qaydada həll olunur

390. İddia nədir?

- ✓ müqavilə şərtlərinin pozulmasının könüllü surətdə aradan qaldırılması barədə yazılı tələbdir
- malgöndərənlərlə yaranmış sifarişdir
- malgöndərənlərlə yaranmış sifarişdir
- malgöndərənlərlə yaranmış müqavilələrin həlli üçün tələbnamədir
- kommersiya maraqlarının qorunmasıdır

391. İstehsal müəssisələrinin yerləşməsi, ixtisaslaşdırılması və mövsümiliyi mal (əmtə) yeridilişi prosesinin hansı amillərinə aiddir?

- nəqliyyat
- iqtisadi və təşkilati
- ✓ istehsal
- coğrafi və nəqliyyat
- iqtisadi və sosial

392. Mal (əmtəə) yeridilişi prosesi nədir?

- ✓ malların istehsal müəssisələrindən istehlakçıya çatdırılması prosesi
- malların yerdəyişmə prosesinin sürətləndirilməsi
- mal dövriyyəsi vaxtının azaldılması
- malların yerdəyişmə prosesinin istiqaməti və sürətləndirilməsi
- ticarət təşkilatlarının funksiyası

393. Mal (əmtəə) təchizatı prosesinin formaları hansıdır?

- həlqəvari və birbaşa
- ✓ tranzit və anbar
- sadə və mürəkkəb
- ixtisaslaşdırılmış
- anbar və rəşional

394. Mal (əmtəə) yeridilişinin formalarını göstər

- ✓ tranzit (daşıma) və anbar;
- səmərəli, tara avdanlığının tətbiqilə;
- topdan və pərakəndə
- həlqəvari və birbaşa
- tranzit (daşıma) və optimal daşıma

395. Mal (əmtəə) yeridilişinin təşkilinə təsir göstərən amillər hansılardır?

- ✓ istehsal, nəqliyyat, sosial, ticarət;
- elmi-texniki, texnoloji, avtomatlaşdırmanın səviyyəsi;
- ticarətin texnoloji proseslərinin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması;
- texnoloji proseslərin səmərələşdirilməsi və optimallaşdırılması
- sosial-iqtisadi, texnologiya, elmi-texniki

396. Müqavilə nədir?

- ✓ malların satılması üsuludur
- dövriyyənin artırılmasını artırən göstəricidir
- malların satılması formasıdır
- dövriyyənin artırılmasını artırən göstəricidir
- istehsal ilə ticarəti əlaqələndirən bir vasitədir

397. Sifarişlər nəyi ifadə edir?

- ✓ mal istehsalı və ya göndərilməsi üzrə ticarətin və onun ayrı-ayrı sahələrinin tələb və təkliflərini ifadə edir
- əhalinin alıcılıq qabiliyyətini və onun ayrı ayrı mallar üzrə normativini özündə ehtiva edir
- qarşılıqlı iqtisadi əlaqələri
- mal göndərənlərə olan münasibəti
- əhalinin tələbinin ödənilməsi məqsədilə bazarda mal təklifinin həcmiəi öyrənir

398. İstehsal ilə ticarət arasındakı təsərrüfat əlaqələrinin əsasını nə təşkil edir ?

- ✓ sifarişlər
- mənfəət
- əhalinin alıcılıq fondu
- mal alışı
- mal dövriyyəsi

399. Mal yeridilişinə hansı proseslər daxildir?

- ✓ Malların yüklənməsi, göndərilməsi, anbarlarda saxlanılması və s.
- Alıcılara mal satmaq , xidmət göstərmək və malları yükləmək

- Malların çeşidlərə ayrılması və satışa hazırlanması
- Əhaliyə xidmət göstərilməsi
- İstehlakçıların qəbulu, tələbin öyrənilməsi və ödənilməsi

400. Mal yeridilişi nədir?

- ✓ malların istehsalıdan istehlak yerlərinə çatdırılması prosesidir
- malların satışa hazırlanması prosesidir
- istehlakçıların hərəkətinin nəzərə alınmasıdır
- malların müxtəlif nəqliyyat növləri vasitəsilə daşınmasıdır
- malların satışı prosesidir

401. Malların topdansaş metodunun seçilməsinə təsir edən amillər hansılardır?

- ✓ bütün cavablar doğrudur
- pərakəndə ticarət müəssisəsinin yerləşməsi,
- alınan malların çeşidi,
- anbar təsərrüfatının vəziyyəti
- pərakəndə ticarət müəssisəsinin tipi,

402. Topdansaş müəssisələrin növləri hansılardır?

- ✓ ixtisaslaşdırılmış, vasitəçi və topdansaş dövriyyənin təşkilatçıları
- ümummilli və regional səviyyəli müəssisələr
- müstəqil topdansaş strukturlar və sənayenin satış bölmələri
- təsərrüfat birlikləri, səhmdar cəmiyyətlər, universal topdansaş tacirlər
- ixtisaslaşdırılmış və universal topdansaş satıcılar

403. Malgöndərənlərə münasibətdə topdansaş ticarətin funksiyalarına aid deyildir :

- ✓ çatdırılma, kreditləşmə, məlumatlandırma
- mala mülkiyyət hüququnun verilməsi prosesinə dəstək
- investisiya təminatı
- kommersiya riskinin minimuma endirilməsi
- kommersiya fəaliyyətinin təmərküzləşməsi

404. Topdansaş alıcılara münasibətdə topdansaş ticarətin funksiyaları nədən ibarətdir?

- ✓ bütün cavablar doğrudur
- istehsal çeşidinin ticarət çeşidinə dəyişdirilməsi,
- bütün cavablar səhvdir
- malların toplanması və saxlanması,
- tələb və tələbatın qiymətləndirilməsi,

405. Mal yeridilişinin topdansaş həlqəsindən istifadə zərurəti nə üçündür?

- ✓ sənaye çeşidinin ticarət çeşidinə çevrilməsi (dəyişdirilməsi)
- malların çeşidinə və keyfiyyətinə nəzarət edilməsi
- mal ehtiyatlarını cəmləşdirilməsi
- malların göndərilməsinə görə ekspedisiya əməliyyatlarının həyata keçirilməsi
- kommersiya subyektləri arasında əlaqələri həyata keçirməsi

406. Topdansaş ticarətin mahiyyəti nədən ibarətdir ?

- ticarət funksiyalarının reallaşdırılması
- əhalinin tələbatının ödənilməsi
- adamların maddi səviyyəsinin artırılması
- istehsal artıqlarının mübadiləsi
- ✓ istehsal müəssisələrilə pərakəndə ticarət arasında vasitəçilik etmək

407.	Topdansatış ticarətin fərqli xüsusiyyətləri hansılardır?
✓	- peşəkar müştərilərlə işbirliyi qurulur, ticarətin həcmi xeyli çoxdur - sənaye çeşidini ticarət çeşidinə çevirir - artıq istehsal edilən malların mübadiləsi - kommersiya fəaliyyətinin subyektləri arasında əlaqələri yerinə yetirilir - mal ehtiyatlarını toplayır
408.	Topdansatış ticarətin fəaliyyətinin effektivliyinə təsir edən amillər hansılardır?
✓	- əməliyyatların həcmi, işgüzar kontaktların sayı - malların kəmiyyət və keyfiyyətinin qorunub saxlanması - çoxsaylı peşəkar müştərilərlə işbirliyi - böyük həcmli ticarət əməliyyatları - artıq istehsal edilən məhsulların mübadiləsi
409.	Topdansatış ticarətin bazar infrastrukturunu elementlərinin formalaşdırılması istiqamətləri dedikdə nə başa düşülür
✓	- topdansatış ticarətin maddi-texniki bazasının elmi-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi - əməyin ərəzi bölgüsünə kömək etmək - mal (əmtəə) yeridilişi prosesinin səmərəli qurulması - malların çeşidinə və keyfiyyətinə nəzarət edilməsi - maliyyə-qiyəmə tənzimləyiciləri sisteminin formalaşdırılması
410.	Topdansatış ticarət nümayəndələrinin fəaliyyətlərinin fərqli əlamətləri hansılardır?
✓	- tərəfdaşların sərbəst seçilməsi, maliyyə müstəqilliyi və maddi məsuliyyət - sifarişlərin və ərizələrin işlənilib hazırlanması - əhalinin tələbinin öyrənilməsi - sərgi-satışların təşkili - malların yerdəyişməsi yollarının seçilməsi
411.	topdansatış ticarətin həyata keçirilməsi prinsipləri hansılardır?
✓	- resurs bazasının yaradılması, maliyyə-qiyəmə tənzimləyicilərinin formalaşdırılması - alıcıların ödəməqabiliyyəti tələbini müəyyən edir - malların yerdəyişmə yollarını müəyyən edir - mal mənbələrinin seçiminin sərbəstliyi - alıcıların ödəməqabiliyyəti tələbinə uyğun gəlməsi
412.	Topdansatış ticarətin əsas vəzifəsi nədən ibarətdir
✓	- pərakəndə satış ticarət şəbəkəsinin mallarla təchiz edilməsindən - mal ehtiyatlarının toplanmasından - mal (əmtəə) yeridilişi prosesini sürətləndirilməsindən - malların saxlanması üçün şəraitin yaradılmasından - istehsal və tələbatın sinxronluğunun köməyindən
413.	Mal (əmtəə) yeridilişi sistemində mühüm vasitəçi element
✓	- topdansatış mal (əmtəə) dövriliyinin təşkilatçıları, spesifik ehtiyac və tələbatların ödənilməsi - istehsalın və malların satışının təşkilatçıları - maliyyələşdirmənin ehtiyat mənbələrinin formalaşdırılması - mal (əmtəə) yeridilişi kanallarının inkişaf etmiş strukturunun yaranması - istehsal kooperasiyasının təşkili
414.	Topdansatış müəssisələrin cəlbədiciyi nədən asılıdır
✓	- təklif edilən xidmətin səviyyəsindən - istehsal kooperasiyasının təşkilindən

- əməyin zəruri xərclərinin optimal səviyyəsinin müəyyən edilməsindən
- malların satılınması, onların çatdırılması və saxlanması
- xarici-iqtisadi fəaliyyətin fəallaşmasından

415. Topdansatış ticarət makro-səviyyədə hansı funksiyaları yerinə yetirir?

- ✓ integrasiyaedici, qiymətləndirici, təşkilati və tənzimləyici
- mal istehsalçıları üçün marketing tədqiqatları
- tələblərə uyğun olaraq malların ticarət çeşidinin formalaşdırılması
- bazar tutumunun müəyyən edilməsi və onun reallaşdırılması imkanları
- malların satılınması, onların çatdırılması, saxlanması və informasiya xidməti

416. Bazar şəraitində topdansatış ticarətin funksiyaları necə dəyişir

- ✓ bir tərəfdən, mürəkkəbləşir və digər tərəfdən vasitəçilik rolu artır
- bazarda vasitəçi kimi çıxış edir
- fəal kommersiya vasitəçisi mal (əmtəə)yeridiliş sistemində əsas həlqədir
- istehsal çeşidini ticarət çeşidinə çevirir
- ölkənin vahid istehlak bazarının ahəngdarlığına kömək edir

417. Topdansatış ticarət müəssisələri hansı əlamətlər üzrə təsnifləşdirilir

- ✓ bütün cavablar doğrudur
- mal (əmtəə)ixtisaslaşması,
- fəaliyyət miqyası,
- mal (əmtəə) yeridilişində yeri və rolu
- mülkiyyət forması,

418. Topdan yarmarka ticarətinin xarakterik xüsusiyyətləri hansılardır

- ✓ nümunələr üzrə alış yarmarkaların keçirilməsinin dövriliyi əmtəələrin satış müddətinin və yerinin əvvəlcədən müəyyənləşdirilməsi, satıcı və alıcıların kütləvi iştirakı
- bir neçə il müddətində fəaliyyət göstərən, işgüzar xarakterli, istehsal və qeyri istehsal malları
- daimi fəaliyyət göstərən topdan ticarətin bir növüdür
- qiyməti simvolik olaraq təyin edilən ildə bir dəfə keçirilən topdan ticarətdir
- alıcısı və satıcısı peşəkarlar olan ildə bir dəfə keçirilən birjalardır

419. Əsas fondların sadə təkrar istehsalı necə həyata keçirilir?

- ✓ cari təmirəmə vasitəsilə
- yeni sərf olunan vəsait
- amortizasiya ayırmaları hesabına
- bütün cavablar doğrudur
- vəsait qoyma yolu ilə

420. Əsas fondların geniş təkrar istehsalı hansı vəsait hesabına həyata keçirilir?

- ✓ əsas fondların geniş təkrar istehsalı əsaslı vəsait qoyuluşu vasitəsilə həyata keçirilir
- xüsusi kapital hesabına
- cəlb edilmiş vəsait hesabına
- ehtiyat fondu hesabına
- mənfəət hesabına

421. Əsas fondların amortizasiya ayırmaları necə hesablanılır?

- ✓ fondların növləri üzrə dəyərində görə faizlə
- natural göstəricilərlə
- nisbi göstəricilərlə
- səviyyəsi üzrə
- dəyərin pul ifadəsilə

422. Amortizasiya ayırmaları nədir?

- ✓ əsas fondların dəyərinin köhnələn hissəsinin pul ilə ifadəsidir
- bərpa dəyəridir
- qalıq dəyəridir
- əsas fondların alınmasına sərf olunan pul vəsaitidir
- ilkin dəyəridir

423. Əsas fondların mənəvi köhnəlməsi nədir?

- ✓ daha məhsuldar əsas fondların yaradılması nəticəsində onların dəyərinin azalan hissəsidir
- əsas fondların dəyərinin köhnələn hissəsidir
- yeni əsas fondların alınmasıdır
- cari təmir məsrəfləridir
- əsas fondların dəyərinin azalan hissəsidir

424. Əsas fondların fiziki köhnəlməsi nədir?

- qiymətin aşağı düşməsidir
- dəyərini itirməsidir
- yararsız vəziyyətə düşməsidir
- qiymətin ucuzlaşmasıdır
- ✓ təbii qüvvələrin təsiri altında onların texniki-istismar xassələrinin itirilməsidir

425. Əsas fondlarda köhnəlmə prosesiləri hansılardır?

- ✓ fiziki və mənəvi köhnəlmə
- əsaslı köhnəlmə
- əlavə köhnəlmə
- yenidən qiymətləndirmə
- əsas və əlavə köhnəlmə

426. Əsas fondlarda neçə cür köhnəlmə prosesi baş verir?

- ✓ 2
- 1
- 6
- 5
- 4

427. Əsas fondların qalıq dəyəri nədir?

- ✓ əsas fondların ilkin dəyəri ilə bərpa dəyəri arasındakı fərkdir
- ilin axırına qiymətləndirmə
- amortizasiya ayırmalarının həcmi
- yeni alınan avadanlıqların dəyəri
- ilin axırına olan dəyəridir

428. Əsas fondların bərpa dəyəri nədir?

- ✓ mövcud qiymətlərlə əsas fondların təkrar istehsalına sərf olunan pul vəsaitinin məbləği
- texniki vasitələrin alınmasına sərf olunan vəsait
- avadanlıqlara sərf olunan vəsait
- Alətlərə sərf olunan vəsait
- əsas fondların alınmasına sərf olunan vəsait

429. Əsas fondların ilkin dəyəri nədir?

- ✓ əsas fondların satın alınmasına, quraşdırılmasına və istifadəsinə sərf olunan məsrəflərin həcmi

- fondların dəyər həcmi
- cari təmir məsrəfləri
- amortizasiya ayırmaları
- fondların məcmuu

430. Əsas fondların dəyəri hansı göstəricilərlə ifadə olunur?

- ✓ ilkin, bərpa və qalıq dəyərləri
- ilin sonuna dəyəri
 - il ərzində dəyəri
 - rüblər üzrə dəyəri
 - ilin əvvəlinə dəyəri

431. Əsas fondlar hansı göstəricilərlə ifadə olunur?

- ✓ cinsi və dəyər
- metr və km-lə
 - ton və ton km
 - sayına və dəyərinə
 - nisbi və natural

432. Ticarətin maddi-texniki bazası nədir?

- ✓ ticarət prosesində iştirak edən əmək vasitələri və predmetlərinin məcmuudur
- dövriyyə fondlarının məcmuudur
 - əsaslı kapital qoyuluşudur
 - əmək alətlərinin məcmuudur
 - əsas fondların məcmuudur

433. Ticarətin əsas fondları hara daxildir?

- ✓ maddi-texniki bazanın tərkib hissəsinə
- məsuldar qüvvələrin tərkibinə
 - qeyri-istehsal fondlarının tərkibinə
 - əmək haqqı fondunun tərkibinə
 - dövriyyə fondlarının tərkibinə

434. Əsas kapitalın təkrar istehsalı və yerləşdirilməsi necə xarakter daşıyır?

- ✓ planlı
- xüsusi
 - sahibkarlıq
 - özünəməxsus
 - qarışıq

435. Ticarətdə əsas kapital kimə məxsusdur?

- ✓ dövlət, kooperativ və xüsusi mülkiyyətə
- xüsusi təşkilatlara
 - transmilli korporasiyalara
 - firmalara
 - sahibkarlara

436. Qeyri-istehsal fondlarına nələr daxildir?

- ✓ mədəni-məişət və tədris müəssisələri binaları, avadanlığı və yaşayış binaları
- texniki vasitələr
 - əmək alətləri
 - gurgular
 - dövriyyə vəsaitləri

437. İstehsal əsas fondlarına nələr daxildir?

- ✓ əmək alətləri
- nəqliyyat vasitələri
- texniki vasitələr
- dövriyyə fondları
- binalar

438. Təyinatına görə əsas fondlar nece yere ayrılır?

- ✓ istehsal və qeyri-istehsal əsas fondları
- risk və sığorta fondu
- dividendlər fondu
- ehtiyat fondu
- yığım və ehtiyat fondu

439. Əsas fondlar ilə əsas kapital arasında fərq nədir?

- ✓ bu fərq kəmiyyət və dəyər göstəricilərindədir
- bu fərq artım və azalma sürətindədir
- bu fərq əsaslı vəsait qoyuluşundadır
- bu fərq amortizasiya ayrımlarındadır
- bu fərq nisbi və keyfiyyət göstəricilərindədir

440. Ticarətdə istifadə olunan fondlar hansılardır?

- ✓ əsas və dövriyyə fondları
- ehtiyat fondu
- risk fondu
- sığorta fondu
- əmək haqqı fondları

441. Ticarətdə fondlar nədir?

- ✓ malların istehlakçılara çatdırılmasında istifadə olunan əmək vasitələrinin məcmuudur
- istehsal və qeyri-istehsal vasitələrinin məcmuudur
- ticarət vasitələrinin məcmuudur
- mənfəətdən ayrımlardır
- əmək məsrəflərinin məcmuudur

442. Əsas fondlardan istifadə effektivliyinin göstəriciləri hansılardır?

- ✓ fondverimi, fondtutumu, fondla silahlanma, fondun rentabelliği
- dövriyyə vəsaitlərindən istifadə əmsalı, əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi
- vəsaitlərin gün və dəfə hesabı ilə həcmi
- mal dövriyyəsi, ehtiyatlar, malların daxil olması
- dövriyyə sürəti əmsalı, əsas fondların amortizasiyası, əsas fondların cari təmiri

443. Ticarətin dövriyyə fondlarının tərkibinə nə daxildir?

- ✓ mal ehtiyatları, pul vəsaiti, sair aktivlər
- daimi, ölçü-çəki, kassa avadanlıqları
- nəqliyyat vasitələri
- texnoloji qurğular və istehsal avadanlıqları
- binalar, qurğular

444. Ticarətin əsas fondlarının tərkibinə hansı əmək vasitələri daxildir?

- ✓ binalar, avadanlıqlar və nəqliyyat vasitələri

- yarımfabrikatlar ehtiyatları
- tamamlanmamış istehsal
- pul vəsaiti, sair aktivlər
- xammal ehtiyatları

445. İqtisadi məzmununa və təyinatına görə ticarət fondları necə qruplaşdırılır?

- ✓ əsas və dövrüyyə fondları
- işçilərin sayı və əmək haqqı fondu
- gəlir və rentabellik
- əmək məhsuldarlığı və effektivliyi
- topdansaş və pərakəndəsaş mal dövrüyyəsi

446. Ticarət müəssisəsinin tikintisi üçün texniki-iqtisadi əsaslandırma

- ✓ layihələşdirmənin və tikintinin məqsədəuyğunluğunu müəyyən edən sənədlər
- ilk hesablarla və əsaslandırma ilə həll (qərar)
- texniki sənədlər
- konstruktör sənədləri
- layihə həlli

447. Mağazada malların saxlanması şərtləri hansılardır?

- ✓ əlverişli yerləşməsi, düzülüşü, saxlanma rejimi, müşahidə və qulluq
- xüsusi rejimə riayət edilməsi və saxlanılmasının müddəti
- lazım olan temperatur rejiminin və rütubətliyin tənzimlənməsi
- malın xüsusiyyətlərini və mal qonşuluğu qaydalarını hesaba almaqla
- saxlanması üçün binanın təmizliyi, zəruri avadanlıqla təchiz edilməsi

448. Malların düzülməsində ticarət zalı sahəsindən istifadə etmə dərəcəsini xarakterizə edən göstərici necə adlanır?

- ✓ mal düzülüşündə ticarət zalı sahəsindən istifadə əmsalı
- funksional zonaların istifadəsinin əmsalı
- ergonomikanın tələblərinin əmsalı
- ticarət salonunun sahəsinin səmərəli istifadəsinin əmsalı
- sahənin əmsalı

449. Elmi-texniki tərəqqinin ticarətə təsiri.

- xidmət mədəniyyətinin armasına
- müəssisənin işinin effektivliyinə
- əmək məhsuldarlığına çatma
- ✓ maddi-texniki bazanın dəyişməsi, sahənin yenidən texniki silahlanması prosesi
- vəsaitlərin az sərfində əməyin effektivliyinə

450. Ticarətdə elmi-texniki tərəqqinin sosial əhəmiyyətini göstər

- ✓ əmək (iş) şəraitinin yaxşılaşdırılması, zədələnmələrin azaldılması
- əməyin (işin) xarakterində və məzmununda dəyişmələr
- əmək məhsuldarlığı və effektivliyinin artırılması
- ticarət proseslərinin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması imkanı
- ticarət mədəniyyətinin yüksəldilməsi

451. Müxtəlif inventarlarla mağazanın təchiz edilməsi nəyə kömək edir?

- ✓ ticarət-texnoloji prosesin sürətləndirilməsinə və əmək məhsuldarlığının artmasına
- seçmədə və alınmada əlavə rahatlıqların yaradılması
- köməkçi və təsərrüfat əməliyyatlarının kompleksinin yerinə yetirilməsi
- satış prosesinin təşkilinin rahatlığı və etibarlılığı
- alıcılara xidmətin keyfiyyəti yüksəlir

452. Ticarət inventarının təyinatı.

- ✓ malların nümayişi və seçilməsi üçün alətlər, cihazlar, qurğu
- müxtəlif təsərrüfat əməliyyatlarının yerinə yetirilməsi üçün
- standart əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün alətlər
- əmək məhsuldarlığını yüksəltmək
- əmək şəraitini və rahatlığını yaxşılaşdırmaq

453. Ticarətdə qeyri-mexaniki avadanlıqlara verilən tələblər.

- ✓ istismar üçün rahat olmaq, malların nümayişini təmin etmək, maksimum rahatlıq yaratmaq
- malların mühafizəsinin zəmanəti
- müxtəlif malların nümayişi və satışı üçün
- həcmli, möhkəm, sabit, universal olmaq
- açıq qoyulmuş mala ətraflı baxmaq

454. Quraşdırma əmsalı nədir?

- ✓ ticarət sahəsindən istifadə edilməsi effektivliyinin göstəricisi
- nümayiş sahəsi
- istiqamətverici sahənin göstəricisi
- ticarət sahəsinin istifadə edilməsi effektivliyinin qiyməti
- texniki təchizatın səviyyəsi

455. Daşınma effektivliyinin təmin edilməsi üçün nəqliyyat vasitələrinin xarakteristikası.

- ✓ manevr etmə qabiliyyəti və yol maneələrini aşma qabiliyyəti
- yüklərin konteynerlə çatdırılmasında formalaşdırmanın təmin edilməsi
- yüksək keçicilik qabiliyyəti və təcili yüklərin nəql edilməsi
- ixtisaslaşdırılmış dəmir yol nəqliyyatı vasitələrinin hamısı ilə
- müxtəlif yük qaldırma qabiliyyəti, lazımınca yüklənməsi və qənaətliliyi

456. Ticarət binalarına verilən iqtisadi tələblər.

- ✓ tikinti və istismar prosesində material və əmək xərclərinin optimallaşdırılması
- tikinti prosesində zavodda hazırlanmış elementlərdən istifadə edilməsi
- sənaye metodları ilə tikinti
- unifikasiya edilmiş detallardan və konstruksiyalardan istifadə edilməsi
- tikintidə qənaətli materiallardan istifadə edilməsi

457. Ticarət binaları və tikililərinin texnoloji tələblərə cavab verməsi.

- bina formalarının və proporsiyalarının sahələri alıcılara göstərilən xidmətin səviyyəsi ilə müəyyən edilir
- ticarət-texnoloji prosesin onun işinin iqtisadi göstəricilərinə təsiri
- ✓ mütərəqqi satış metodlarının və müasir texnikanın tətbiqi ilə texnoloji prosesin səmərəli təşkili
- əmtəə yeridilişi və alıcı axını ilə mağaza binalarının tərkibi, yerləşməsinin qarşılıqlı əlaqəsi
- səmərəli texnoloji planirovkaya uyğun olaraq mağaza binaların məcmuuyu

458. Ticarətdə elmi-texniki tərəqqinin əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- ✓ iqtisadiyyatın inkişafının mühüm amillərindəndir
- bütün prosesin yüksək effektivliyini təmin edir
- istehsalın yenidən qurulmasını təşkil edir
- sahənin yenidən texniki silahlanmasını təmin edir
- ticarət prosesinin mexanixləşdirilməsi və avtomatlaşdırılmasını təmin edir

459. Özünəxidmət metodu ilə malların satışı üçün ticarət zalının planlaşdırılması daha səmərəlidir.

- ✓ xətti

- sərgi;
- boks və oda
- kombinə edilmiş;
- qarışıq;

460. Özünəxidmət mağazalarında alıcılarla hesablaşma aparmaq üçün ticarət zalının sahəsi neçə faiz təşkil etməlidir?

- 18% faizdən çox olmayaraq;
- 19
- ✓ 15 faizdən çox olmayaraq
- 16 %;
- 17%;

461. Əməyin elmi təşkilinin iqtisadi vəzifələri dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ bütün cavablar doğrudur
- maddi və əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə edilməsi
- ticarət işçilərinin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi
- ticarət prosesinin intensivləşdirilməsi
- canlı və fiziki əməyə qənaət edilməsi

462. Mağazanın quraşdırma sahəsinin ən aşağı əmsal göstəricisi nə qədər olmalıdır?

- ✓ 0,25-dən az;
- 0,34-dən çox;
- 0,35-dən çox;
- 0,3-dən çox;
- 0,4-dən az;

463. Anbarda yükləmə-boşaltma qurğularına verilən tələblər:

- ✓ eni 2.5 metrədən 6 metrə qədər, hündürlük nəqliyyat vasitələrinin növündən asılıdır
- eni 3 metrədən 7 metrədək, hündürlük 1,5 m
- eni 3,5 metrədən 7 metrədək, hündürlük 1,5m
- eni 3,5 metrədən 6,5 metrədək, hündürlük 1,5 m
- eni 2 metrədən 6 metrə qədər, hündürlük 1,5m

464. Anbarın faydalı həcmindən istifadənin optimal əmsalı nə qədər olmalıdır?

- 0,4-0,7
- 0,3-0,6
- 0,4-0,6
- 0,5-0,6
- ✓ 0,3-0,5

465. Anbar sahəsindən istifadənin optimal əmsalı nə qədər olmalıdır?

- ✓ 0,25-0,6
- 0,4-0,6
- 0,35-0,7
- 0,25-0,5
- 0,3-0,5

466. Ticarətdə elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərindən istifadə edilməsinin vəzifələri.

- ✓ müəssisələrin müasir ticarət avadanlığı və texnika ilə təchizatı
- paket və konteyner sistemlərinin tətbiqi
- ağır zəhmət tələb edən işlərin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- ticarət proseslərinin avtomatlaşdırılması
- daşıma üçün müəssisənin avadanlıqla təchizatı

- 467.** Ticarət müəssisələri tikintisinin sənayeləşdirilmə istiqamətləri.
- ✓ yığılan konstruksiyaların, detalların, standart və vahid şəkildə salınmış elementlərin tətbiqi
 - tikinti ucuzlaşması
 - təzə müasir müəssisələrin tikintisi
 - effektiv qənaətli texnologiyaların tətbiqi
 - obyektlərin ucaldılması müddətlərinin azaldılması
- 468.** Topdan satış ticarətin maddi-texniki bazasının inkişaf istiqamətləri.
- ✓ müasir müəssisələr şəbəkəsinin yaradılması, effektiv texnologiyaların tətbiqi.
 - müəssisələrin tikintisinin sənayeləşdirilməsi.
 - mütərəqqi texnologiyaların tətbiqi
 - mütərəqqi texnologiyaların tətbiqi şəraitlərində işləməyə qadir olan ixtisaslı mütəxəssislərin hazırlanması
 - müasir müəssisələrin tikintisi
- 469.** Mal yeridilişinin təşkili üçün nəqliyyat vasitələrini seçərkən nəyi nəzərə almaq lazımdır?
- ✓ daşınma məsafəsnii, malların fiziki- kimyəvi xassələrini
 - nəqliyyatın maksimum yüklənməsini
 - tara avadanlığından istifadə edilməsi imkanını
 - boş dayanmaları ixtisara salmaq imkanı, boş yürüşləri istisna etmək
 - mal çeşidinin mürəkkəbliyini
- 470.** Ticarət binalarının tikintisinin əsas texniki-iqtisadi göstəriciləri hansılardır?
- ✓ güc, tutum, buraxma qabiliyyəti
 - istilik təchizatı, enerji təchizatı rabitə və siqnalizasiya sistemi
 - memarlıq-tikinti
 - binanın həcm-planlaşdırma və konsruksiya göstəriciləri
 - mühəndis qovşaqlarına və kommunikasiyalara birləşdirildikdə texniki şərtlər
- 471.** Ticarət avadanlığında malların əlverişli yerləşdirilməsi prinsipi nədən ibarətdir?
- ✓ düzülüş sahəsindən effektiv istifadə
 - gözlə görünən, malın hərtərəfli baxılmasına rahatlıq
 - avadanlığın nümayiş sahəsindən maksimum istifadə edilməsi
 - ticarət zalında malların qalaqda qoyulması
 - sadəlik, yığcamlıq və əyanilik
- 472.** Malın düzülüşü üçün ticarət zalı sahəsindən istifadə etmə dərəcəsini xarakterizə edən göstərici necə adlanır?
- ✓ əmsal
 - malların nümayiş etdirilməsi üçün daxıllar, təciklər və qəfəsələr və başqa elementlər
 - satıcıların iş yerlərinin təşkili üçün sahələr
 - hesablaşma qovşağı zonasının sahəsi
 - malların boşaldılması sahəsi
- 473.** Malların düzülüşü üçün ticarət zalı sahəsindən istifadə etmə əmsalı nəyi xarakterizə edir.
- ✓ bunun üçün ticarət zalı sahəsindən istifadə etmə dərəcəsini
 - ergonomikanın tələblərini
 - ticarət zalının səmərəli planlaşdırma həllini
 - funksional zonaların səmərəli istifadə edilməsini
 - bunun üçün qurulmuş sahənin istifadə etmə dərəcəsini
- 474.** Mal anbarlarının inventarlaşdırılmasının məlumatlarından nə üçün istifadə edilir?
- ✓ mal ehtiyatlarının vəziyyəti haqqında məlumatların alınması üçün

- mənəvi cəhətdən köhnəlmiş malların aşkar edilməsinə kömək edir
- tələbatın strukturunun müəyyən edilməsi üçün
- qeyri-kafi tələbatın aşkar edilməsi üçün
- malların reallaşdırılması haqqında məlumatların alınması üçün

475. Mağazanın ticarət sahəsindən istifadənin effektiv qiymətləndirilməsi göstəriciləri hansılardır?

- ✓ nümayiş zalı və quraşdırma əmsalları, müəssisənin mal buraxma qabiliyyəti
- texniki əmsal
- alıcı axınlarının intensivliyinin hesaba alınması ilə normalar korrektə edilmişlər
- şaquli yerdəyişməni istisna edən səmərəli planlaşdırma
- ticarət salonunda malların boşaldılması normalarının əmsalı ilə

476. Ticarət zalının qarışıq planlaşdırılması nə deməkdir?

- ✓ xətti və boks planlaşdırmanın birgə istifadəsi
- özünə xidmət mağazalarında və ola bilsin ki, uzununa köndələn qoyulan və qarışıq
- ticarət salonunun formasına uyğun olaraq avadanlığın qurulması
- ticarət salonu bir-birindən ayrılmış şöbələrə bölünmüşdür
- müəyyən həndəsi systemsiz planlaşdırma

477. Ticarət zalından istifadənin effektivlik göstəricisi necə adlanır?

- ✓ səmərəlilik əmsalı, quraşdırma əmsalı
- texniki təchizat
- sərgi və texniki əmsal
- ticarət sahəsinin bir kv. metrinə düşən mal (əmtəə) dövriyyəsinin həcmi
- ticarət müəssisəsinin bir kv. metrinə düşən yükləmənin həcmi

478. Yüklərin qablaşdırılması üçün anbar avadanlıqlarının növləri hansılardır?

- ✓ poddonlar, diyircəkli konveyerlər, yüklərin yerdəyişməsi üçün konveyerlər, qablaşdırıcı maşınlar
- yük zərflərinin formalaşdıran mexaniklər
- şaquli və üfiqi istiqamətli yük və rəfli kranlar
- arabalar, qaldırıcı platformalar və kran-stabellər
- elektrik yükləyicilər və avtoyükləyicilər

479. Anbarlarda istifadə olunan nəqliədi (daşıyıcı) maşınlar və qurğular hansılardır?

- ✓ konveyerlər, qravitasiya qurğuları, yüklənmiş arabalar
- şaquli aşağı buraxmalar, qravitasiya konveyerlər
- elektrik yükləyiciləri və avtoyükləyicilər
- yüklərin şaquli və üfiqi yerdəyişməsinin mexanikləri
- körpülü və rəfli kranlar-stabillər

480. Anbarın yük qaldıran maşın və mexanizmlərini göstər

- ✓ elektrik tallar (elektrokar), yük liftləri, kranlar
- fasiləsiz yeridilişin nəqliədi maşınları
- rəfli və körpülü kran
- körpülü və avtomobil kranlar
- konveyerlər, yüklə doldurulmuş arabalar

481. Qaldırıcı nəqliyyat avadanlıqlarını funksional əlamətinə görə təsnifləşdirin.

- ✓ hərəkətin dövrülülük prinsipi, yükün növü, götürmə növləri, əməyin mexanikləşdirilməsinin dərəcəsi
- yerdəyişmənin şaquli və üfiqi mexanizmləri
- konveyer və transportyorlar
- yükqaldıran maşın və mexanizmlər
- daşıyan maşınlar, mexanizmlər və qurğular

482. Ağır və çox zəhmət tələb edən işlərin yerinə yetirilməsi üçün tətbiq edilən anbar avadanlıqlarının növləri hansılardır?

- ✓ qaldırıcı-yükləyici nəqliyyat avadanlığı
- yük qaldıran maşın və mexanizmlər
- konveyerlər və konteynerlər
- yükləyən və boşaldan mexanizmlər
- dövrü və daimi hərəkətli

483. Qaldırıcı-nəqliyyat avadanlığı hansı əlamətlər üzrə təsnifatlaşdırılır?

- ✓ funksional təyinat, hərəkətin dövrülülüyü prinsipi, yükün növü, mexanikləşdirilmənin dərəcəsi
- elektrik naqili və əlilə yükləmə-boşaltma qurğuları
- konveyerlər, cəzbedici qurğular, körpülü kranlar
- transportyorlar, lentli plastik və diyircəkli konveyerlər
- mexanikləri nəql edən yükqaldıran maşınlar və mexaniklər

484. Normativ sənədlərin ümumi məzmunu

- ✓ mütləq zəmanətli nizamnamə
- binanın ayrı-ayrı hissələrinin istismarının hesablaşma şərtlərinin istifadə edilməsi
- texniki-tikinti normativlərin standartlarının istifadə edilməsi
- binaların və tikililərin ayrı-ayrı hissələrinin layihə-tikinti xarakteristikası
- binaların hazırlanmış konkret parametrləri

485. Ərazi tikinti normaları nə deməkdir?

- ✓ təbii-iqlim, sosial və iqtisadi imkanlar
- sanitar normaların hesaba alınması ilə ərazi yerləşməsinin qaydaları
- iqtisadi normaların hesaba alınması ilə istismarın hesablama şərtləri
- milli ənənələrin hesaba alınması ilə
- sanitar, ekoloji və başqa normalar

486. Tikintinin keyfiyyətinin zəruri səviyyəsinin təmin edilməsinə görə təşkilat-metodiki tələblər

- ✓ tikinti normaları və qaydaları
- mühəndis tələbləri
- mütləq tikinti nizamnaməsi
- şəhərsalmanın memarlıq-tikinti normaları
- tikinti sənədləri və normaları

487. Hansı andan ticarət obyektini istismara verilmiş hesab edilir?

- ✓ qəbul komissiyasının aktı imzaladığı andan
- bütün tikinti normalarının və qaydalarına riayət edildikdən
- bütün tikinti və təmir işlərinin qurtardığı andan
- istismar aktının imzalanması andan
- sənədlərin və texniki şərtlərin yoxlanılmasından

488. Ticarət binalarının təmirinin növləri

- ✓ cari və əsaslı (kapital)
- istehsal və cari
- funksional zonaların qismən rekonstruksiyası (yenidən qurulması)
- standart və fərdi
- planlı və funksional

489. Ticarət binalarının əsaslı təmirinin həyata keçiriləməsinin mütləq şərtləri

- yalnız smetalara əsasən

- ticarət binasının fiziki cəhətdən köhnəlməsi ilə əlaqədar
- binanın dağılması ilə əlaqədar
- ✓ yalnız təsdiq edilmiş layihələr və smetalara əsasən
- planlı qaydada

490. Soyuducu avadanlığın təyinatı

- ✓ soyudulan və dondurulmuş məhsulların qısamüddətli saxlanması üçün
- tez xarab olan məhsulun qısamüddətli saxlanması, boşaldılması və satışı üçün
- tez xarabolan malların nümayişi və göstərilməsi üçün
- məhsulların uzunmüddətli saxlanması və satışı üçündür
- soyudulan məhsulların saxlanması, nümayişi və satışı üçün

491. Soyuducu kameraların əhəmiyyəti

- ✓ 3-5 sutka ərzində tez xarabolan məhsulların saxlanması üçündür
- soyuducu maşınlarla təchiz edilmiş soyuducu qurğulardır
- gec xarabolan məhsulların saxlanması üçün yığma soyuducu kameralardır
- məhsulların uzunmüddətli saxlanması və satışı üçündür
- soyudulan məhsulların saxlanması, nümayişi və satışı üçündür

492. Temperatur rejimindən asılı olaraq soyuducu avadanlıq bölünür:

- ✓ aşağı temperaturlu və adı
- dondurulmuş məhsullar üçün
- aşağı temperaturlu rexim və soyuducu cihazlar (aparatlar)
- tez xarabolan məhsulların qısamüddətli saxlanması üçün
- soyuducu maşınlar və soyuducu cihazlar (aparatlar)

493. Soyuducular tutumuna görə hansı qruplara bölünür?

- ✓ kiçik (500 ton), orta (1500 t), iri (1500 t-dan yuxarı)
- yalnız 100 tonluq soyuducular
- yalnız 1500 tonluq
- yalnız 50 tona qədər
- kiçik (50 t-a qədər) və iri 1500 t-dan yuxarı

494. Soyuducular yerinə yetirdiyi əməliyyatların xarakterinə görə hansı qruplara bölünürlər?

- ✓ istehsal, nəqliyyat-ekspedisiya və bölüşdürücü
- şəhər, şəhəratrafi, regional
- daxili, xarici və beynəlxalq
- ticarət və qoruyub saxlayan
- topdan ticarət, pərakəndə ticarət və kütləvi iaşə soyuducuları

495. Ticarətdə əsas vəsaitlərə amortizasiya ayırmaları

- ✓ tədavül xərclərinin bir nomenklaturasıdır
- maya dəyərinin sadə kalkulyasiya maddəsidir;
- ümumi gəlirin tərkib hissəsidir
- maya dəyərinin kompleks kalkulyasiya maddəsidir
- istehsala cəkilən xərclərin bir elementidir;

496. Əsas vəsaitlərin dəyər ucotu hansı məqsədlə aparılır?:

- ✓ amortizasiya ayırmalarını hesablamaq;
- vergi qoyma ;
- istehsal gücünü müəyyənləşdirmək
- əsas vəsaitləri satmaq
- əsas vəsaitlərin texniki əhəmiyyətini müəyyənləşdirmək

497. Fondverimi göstəricisi xarakterizə olunur:

- ✓ 1 manat mal dövriyyəsində əsas vəsaitlərə cəkilən xərclərin xüsusi cəkisi ilə
- dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyə sürəti ilə;
 - əsas vəsaitin hər manatına düşən mənfəətlə
 - amortizasiya ayırmalarının həcmi ilə
 - əməyin texniki təchizatının səviyyəsi ilə;

498. Əsas vəsaitlərin amortizasiyası tədavül xərclərin tərkibinə...

- ✓ daxildir
- dövriyyə vəsaitlərindən asılı olaraq daxildir
 - əlavə fəaliyyət növlərinin olmasından asılı olaraq daxildir
 - əlavə fəaliyyət növlərinin olmasından asılı olmayaraq daxil deyil
 - daxil deyildir

499. İstifadə əlamətlərinə görə əsas vəsaitlər bölünür:

- ✓ istismarda, rekonstruksiyada, texniki silahlanmada və ehtiyatda olanlar
- uşaq bağçası, körpülər, və s.
 - aktiv və passiv əsas vəsaitlər
 - nəqliyyat vasitələri, rabitə avadanlıqları
 - binalar, tikililər, maşın, avadanlıq, və s.

500. Əsas vəsaitlərdən istifadənin təkmilləşdirilməsi aşağıdakı hansı vasitələrlə həyata keçirilmir?:

- ✓ istehsal proseslərinin intensivləşdirilməsi;
- avadanlıqların modernləşdirilməsi
 - lizinqin tətbiq edilməsi .
 - mal ehtiyatlarının tədavül vaxtının sürətlənməsi
 - işçilərin peşəkarlıq səviyyəsinin artırılması